Any 59.—N.º 19637.—Preu: 15 cts.

Dimecres, 15 de setembre de 1937

ABONAMENTS
Barcelona, mes ... ... 5'50 Ptes
Catalunya i territoris de la República, trimestre ... ... 16'50 »
América llatina i Portugal, trimestre 12'— »
Països convenis postal, id. ... ... 15'— »
Altres països id. ... ... 30'— »

DIARI D'AVISOS I NOTICIES

ANUNCIS I RECLAMS SEGONS TARIFA

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CORTS CATALANES, 520, pral.—Tel. 11430 • BARCELONA TALLERS D'IMPRENTA: BARBARA, 11 i 13. — TELEFON 19608

EL TEMPS

El cel està serè o amb poca núvols per les comarques de Tarragona i Girona. Per la resta de Catalunya augmenta la nuvolositat iniciada la darrera nit degut a la influència de la làmina de mínims baromètrics situats a diferents indrets d'Europa i en particular al que s'ha format a la Mediterrània, entre la costa catalana i illa de Sardenya.

Les temperatures extremes han estat les següents: Màxima, 26 graus a Tortosa; mínima, 9 graus sota zero a l'Estangento.

CRONICA

L'imperi de la Llei

PRIMERAMENT unes declaracions del conseller de Treball i Obres Públiques, senyor Vidiella, contestades des de la Conselleria de Justícia amb la necessària sobrietat; després un acord del Comitè Municipal Permanent de Barcelona, i per últim les pancartes exhibides amb profusió pels representants de la C. N. T. a la manifestació patriòtica de l'onze de setembre, han plantejat públicament el problema dels presos dits antifeixistes i demanat que fossin posats en llibertat aquells que només poguessin ésser acusats d'actes revolucionaris i que ara podrien semblar víctimes d'una repressió que tindria per instruments els jutges encarregats d'aplicar la Llei a tothom.

Cal suposar qeu en l'esperit del conseller de Treball i Obres Públiques no hi havia la més lleu intenció de culpar els jutges i magistrats d'un afany contrarevolucionari. Tots els que actualment es troben encarregats de sumaris especials, fòra del que porta l'actuació derivada de l'atemptat frustrat contra el president de l'Audiència de Catalunya, han estat nomenats pel mateix senyor Vidiella o pel seu antecessor senyor Comorera. Llur actuació més intensa en el sentit que ara es troba contrarevolucionari tingué lloc, precisament, en els moments del govern provisional, quan regia la justícia el senyor Vidiella i quan els diaris afectes a la seva organització demanaven sense parar una repressió enèrgica contra els causants dels fets de maig i parlaven concretament de "gangsters". Si alguna influència ha tingut el canvi de titular de la conselleria de Justícia en l'actuació independent dels jutges especials, aquesta haurà estat més aviat la de treure el matís excessivament morbós que hom havia donat a la publicitat de llur gestió, la de procurar que en cap moment hom pogués atribuir un caràcter sectari o partidista a la funció judicial, i la de salvar, per damunt de tot, el prestigi i l'efectivitat de la justícia a Catalunya, alliberant-la de perilloses interferències.

Seria lamentable que hom volgués bastir campanyes demagògiques a l'entorn de l'actuació de la justícia a Catalunya, i fóra imperdonable que aquestes campanyes s'iniciessin des dels alts llocs del Govern català.

Ningú no intenta de processar la Revolució, com ha estat dit. Ben al contrari, per l'interès mateix de la Revolució, per la seva dignitat i pel seu prestigi, allò que fan, amb un coratge exemplar, els magistrats catalans, amb llur president al cap, és aclarir uns fets criminals que res no tenen a veure amb la Revolució, perseguir uns homes que confongueren lamentablement, a profit propi, les exigències revolucionàries amb llurs apetències personals, i que posaren els mètodes expeditius imposats per les circumstàncies al servei de llur egoisme. Requisar pisos, en nom de la Revolució, no és cap delicte. Viure-hi confortablement, substituint els que n'eren propietaris, revela una moral que si d'alguna cosa peca és més aviat d'ésser burgesa. La justícia del poble, els falls de la Revolució, no poden tampoc confondre's amb les venjances personals d'uns aprofitadors o amb les malifetes d'un escamot d'assassins. I això és, precisament, el que pertoca fer a la justícia i el que precisament fa. Totes les garanties de la Llei processal són aplicades als detinguts. Si algú té dret a exigir-les, no seran pas precisament els feixistes, sinó els que, merecixent-ho o no, duen l'apellatiu d'antifeixistes i han lluitat com tots al nostre costat. Com a presumptes delinqüents, la justícia té l'obligació de reclosure'ls i jutjar-los. Com a pertanyents a organitzacions antifeixistes, tenen el dret d'obtenir un tracte preferent en les presons i una major activitat en les diligències sumarials. Res d'això no els és negat a Catalunya; ben al contrari, i això és sabut de tothom. I el sol contrast d'aquest tracte amb el que, sense cap mena de dubte, haurien rebut molts ciutadans totalment i absolutament antifeixistes si els promotors del moviment del 3 de maig haguessin triomfat en llur empresa és tan eloqüent que ell sol serveix per a contestar les notes i els acords que, amb tanta inoportunitat, plantegen ara el problema de la justícia en les seves relacions amb la Revolució.

Desaparició d'un observador del control

El capità del vaixell alemany "Girgenti" suposa que caigué a mar

Londres, 14. — S'ha presentat a l'Oficina Internacional de Control el capità del vaixell alemany "Girgenti", el qual ha denunciat que el dia 11 d'aquest mes desaparegué de l'esmentat vaixell l'observador del control internacional que era un polonès que es deia Pipinski. Se suposa que caigué a la mar. — Fabra.

L'actitud de Nord-Amèrica

HOM PARLA D'UN PROJECTE PER A ESTABLIR LA PAU AL MÓN

Washington, 14. — Als cercles oficial es declara no estar al corrent dels rumors que, a conseqüència de l'entrevista Roosevelt-Norman Davis, pretenien que el President preparava amb Norman Davis un nou projecte tendint a l'establiment de la pau al món. No obstant la intenció de Norman Davis és tornar a Washington dintr d'uns quants dies, la qual cosa sembla donar crèdit als rumors que estudien els mitjans de fer front a l'actual situació internacional. — Fabra.

ELS MINISTRES NORD-AMERICANS EXAMINEN LES QUESTIONS EUROPEA I XINESA

Nova York, 14. — A bord del tren presidencial que el portava a Hyde Park, el senyor Roosevelt ha convocat per a avui consell de gabinet especial a fi d'examinar amb cura els darrers esdeveniments de la política europea i xinesa.

La reunió del Consell estava prevista per a divendres. — Fabra.

MASARYK ha mort

Ahir, a les 3'29 de la matinada, deixava d'existir el fundador de Txecoslovàquia

Dades biogràfiques de l'il·lustre alliberador de Txecoslovàquia

El traspàs del que fou el fundador de la República Txecoslovaca, la nació representativa, avui, en la més àmplia accepció del mot, de les esències liberals i democràtiques, Tomàs G. Masaryk, ha omplert de dol l'ànima de tots els demòcrates del món.

El sentiment que ha produit la seva mort — fins a cert punt, però, prevista degut a l'edat avançada de l'insigne malalt — arreu del món, i especialment al seu país, no és pas fred i protocolari, sinó càlid i sincer; demostració palesa de l'afecte que els txecoslovacs sentien per l'home que alliberà el seu país, i de la simpatia que els homes liberals i demòcrates professaven al fundador de la República Txecoslovaca.

Masaryk va ésser el plasmador de les llibertats d'aquest poble. Per elles lluità acarnissadament durant gairebé tota la seva vida. Per elles va sofrir exilis i persecucions. Per elles sacrificà el benestar i la tranquil·litat seva i la dels seus. I no parà de lluitar fins aconseguir implantar-les al seu país, el qual, agraït als seus esforços, l'elevà a l'alt setial de la primera magistratura, el fèu President de la República.

* * *

Tomàs G. Masaryk va néixer al sud de la Moràvia l'any 1840. Era d'origen humil. Els seus antecessors eren jornalers i treballaven en una de les propietats imperials. Va començar a estudiar en un Liceu quan tenia onze anys. Després, si bé a batzegades, els continuà i acabà a Viena. A la Universitat d'aquesta ciutat va cursar filosofia clàssica, sota el guiatge de Timmerman Bretano i Gomherz, seguidors del corrent positivista d'August Comte i de l'anglès David Hume, enfront de l'herbartisme i el kantisme. La filosofia el fèu decantar cap a la sociologia. Era molt jove, encara, quan va estudiar idiomes.

El seu primer treball filosòfic fou un estudi sobre l'ànima, segons la doctrina de Plató, que presentà com a tesi doctoral. En l'examen de revàlida, però, tractà del suicidi com a fenomen social característic de la civilització moderna. També s'ocupà de l'hipnotisme, com a fenomen psicològic.

Amb preferència estudià sociologia, com la ciència general de la vida de les nacions i la de les lleis que regulen el desenvolupament i el progrés de la Humanitat, principalment en la moral, l'art i la política.

A Leipsic, on vivia en una dispesa, Masaryk va conèixer una senyoreta nord-americana: Carlota Gassigne, de Brooklyn. Simpatitzaren i es varen prometre.

En saber que de tornada al seu país, havia caigut malalta, Masaryk s'embarcà en un vaixell que, per cert, estigué a punt d'enfonsar-se, i en arribar a Amèrica s'hi va casar.

Al cap de quinze dies va tornar a Viena amb la seva dona i s'hi instal·là, fent de professor d'idiomes.

L'any 1884 passà de Viena a la Universitat de Praga. Aleshores, ultra desplegar les seves activitats com a titular de la càtedra de Filosofia a la Universitat, es dedicà a donar conferències i a intervenir en la vida política del seu país.

En esclatar la guerra europea, Masaryk tenia seixanta-quatre anys. Fruïa d'una gran autoritat moral il·limitada, però, als cercles dels seus partidaris. El Govern de Viena no en feia cap cas. Tant era així que no es dignà contestar les seves interpel·lacions al Parlament, i quan Masaryk, com a mitjancer autoritzat, va presentar al ministre d'Afers Estrangers de Viena, comte Berthold, les proposicions del Govern de Belgrad, encaminades a un arranjament pacífic del conflicte austro-serbi, aquell les va refusar dient que el Ministeri austríac no es trobava allí per a gratificar els "pobres professors".

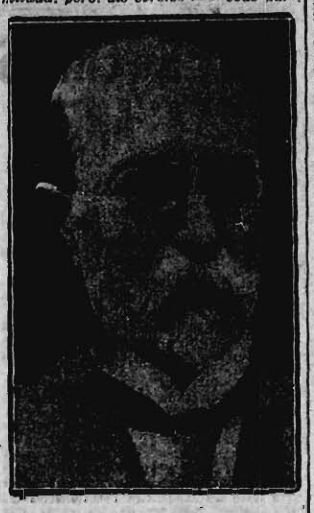

Ara bé; durant la guerra, el "pobre professor" es convertí en un gran perill per al Govern austríac, car es posà al cap dels que conspiraven contra la unitat de l'imperi.

Immediatament es decantà contra Austria i contra Alemanya. Austria el considerava com un satèl·lit del militarisme alemany. Creia que la missió dels Habsburg ja havia acabat.

Estava convençut, de més a més, que els aliats assolirien la victòria. A finals del 1914 marxà d'Austria, deixant-hi la família, i anà a Roma, on va comprovar que Itàlia, si no es decantava contra Austria, es mantindria neutral.

El Govern austríac l'acusà del delicte d'alta traïció; va confiscar els seus béns i empresonà la seva filla.

Va romandre a Suïssa i d'ací es traslladà a Londres, on fou nomenat professor de civilització eslava al King's College. El 14 de desembre de 1915 va publicar una declaració formal d'adhesió als aliats, en nom de les colònies txecoslovaques de l'estranger, i reclamà la independència del seu país.

Organitzà les forces revolucionàries, disperses a l'estranger, i fundà el Consell Nacional dels Països Txecs, amb residència a París.

La seva autoritat, mentrestant, anava creixent. Els del Consell Nacional, que eren constituïts per les contribucions de les colònies dels Estats Units, els administrava ell. Vivia amb modèstia a Londres, i anava i venia des del seu barri al centre de la ciutat o al revés, amb l'autobús a el metro. Els seus mitjans no li permetien el luxe d'agafar taxis.

Ultra l'acció diplomàtica, per tal d'aconseguir l'alliberament del seu país, procedí a formar un exèrcit compost de voluntaris reclutats a les colònies txeques de l'estranger. A França es reuniren 12.000 homes; a Itàlia, 24.000, i a Rússia, 70.000.

Aconseguí, l'any 1917, organitzar l'exèrcit txec des de Rússia, el qual el va reconèixer com el dictador de l'Estat independent txec. Estava compost d'uns 70.000 homes. Lluità contra els bolxevistes i els alemanys.

De tornada als Estats Units, fou rebut triomfalment a Chicago. Continuà la propaganda i, per fi, va negociar directament amb el President Wilson, l'alliberament dels eslaus del jou alemany i austríac. Conseqüència de les seves negociacions fou que el President Wilson es negués a admetre la proposta que li fèu l'emperador Carles de transformar Austria en un Estat Federal; negativa que va determinar la sublevació dels txecs, al país, i la proclamació d'un Estat Txecoslovac independent.

Masaryk fèu precedir la dita proclamació d'una declaració de principis, en la qual s'establia que el nou Estat seria una República democràtica i laica.

Un escriptor anglès comparà les seves idrisis de governant amb les de Jordi Washington i Alexandre Hamilton.

Que fou un gran polític ho demostra el fet que va poder vencer la guerra mundial, que va prevaure qui duria amb i que abdicaria amb la victòria dels aliats.

L'"obscur professor" alliberà el seu país del jou opressor i cuidà a estructurar-lo dins d'un règim de llibertat.

Heus ací, ràpidament esbossada, l'alta i representativa figura del president ilustre, traspassat suara, en una Europa trasbalsada altre cop pels deliris de grandeses imperialistes.—P.

LA PRIMERA NOTICIA

Praga, 14. (Urgent). — El President Masaryk ha mort a les 3'29. — Fabra.

L'AGONIA : EMOCIÓ POPULAR

Praga, 14. A les 3'27 exactament s'ha parat la respiració del President Masaryk, i a les 3'29 el cor ha parat de bategar. Aleshores la família ha besat el front i la mà del mort, segons el costum. Eduard Benes ha dipositat el darrer bes al front del seu vell amic.

Immediatament a tots els edificis públics ha onejat la bandera a mig pal. Tramvies, autobusos, automòbils particulars porten crespons negres. A les vitrines del magatzems i sales públiques és voltat el retrat del President alliberador amb palmes verdes i crespons negres. Segons costum, els llums continuen encesos als carrers en senyal de dol.

A Lany tot és tranquil·litat al voltant del castell. Des del parc es veu l'habitació mortuòria, que fou oberta pocs moments abans de la mort, conforme a la vella creença txeca, que creu que l'ànima del difunt pot, d'aquesta manera, amb tota llibertat, volar cap al cel.

A tot Txecoslovàquia ha estat declarat dol nacional. Un decret ordena que totes les banderes estiguin a mig pal i cobertes de crespó negre fins a les vuit, per als funerals. Una rosa blanca i una altra de roja han estat col·locades en el vel blanc que sobreix el cadàver del President Masaryk. La guàrdia d'honor la componen soldats d'uniforme francès: són legionaris txecs que combateren al front de la Xampanya durant la gran guerra. El cadàver del President serà embalsamat. L'escultor Makovsky ha estat encarregat de fer la màscara mortuòria.

El President del Consell, Hodza, ha tornat a Praga en fer-se de dia. El president Benes continua al castell de Lany. Al matí, a les sis, Ràdio Praga ha començat l'emissió als acords d'una marxa fúnebre i ha anunciat en txec, rus, alemany i hongarès la mort del President Masaryk, primer President de la República Txeca, President alliberador. Thomas Garrigue Masaryk ha acabat la seva vida a les 3'29 del matí, a l'edat de 87 anys, sis mesos i set dies.

La notícia de la mort del President ha estat anunciada als periodistes pel seu fill Joan: "El meu pare ha mort a les 3'29", ha dit el fill del President. — Fabra.

EL DOL DE LA MULTITUD

Praga, 14. — La notícia de la mort del President Masaryk ha causat a Txecoslovàquia intensa emoció. A desgrat de l'hora tardana, una immensa multitud s'havia congregat als voltants del castell presidencial. Homes i dones interrogaven ansiosament les persones que sortien del castell. Quan la bandera que onejava a l'edifici ha baixat lentament, tots han comprès que havia ocorregut la gran desgràcia. Homes i dones ploraven. Molts s'han agenollat.

Tot el país té el sentiment d'haver perdut no solament el "President alliberador" sinó el "Pare del Poble", un dels esperits més elevats del nostre temps, que va merèixer l'admiració del món per a ell i per a la seva pàtria. — Fabra.

LA CAMBRA MORTUÒRIA

Praga, 14. — Especial de l'Agència Fabra.

Les parets de l'habitació del castell de Lany, on ha estat traslladat el cadàver del President, estan ara nets de gravats i de quadres. A la taulets de nit, metàl·lica com les dels hospitals, hi ha tres bugies que cremen. Al costat de les despulles del fundador de Txecoslovàquia hi ha el seu fill Joan, amb dues filles, els seus néts i la seva néta. Hi ha també allí el seu vell amic, avui president Eduard Benes; el president del Consell, Hodza, i tres metges. Quasi tots ploren en silenci. La resplendor de les bugies dilueixa amb més força els trets del gran ancià, que durant dos dies i dues nits ha lluitat contra la mort, com havia lluitat durant la seva llarga vida contra la mentida.

EL CONDOL DE FRANÇA

París, 14. — Chautemps ha tramès al primer ministre txecoslovac, senyor Hodza, un telegrama exposant el seu sentiment per la mort de Masaryk.

Delbos ha tramès un telegrama, en el mateix sentit, a Krofta, ministre d'Afers Estrangers txecoslovac.

No s'ha adoptat encara cap decisió sobre la representació francesa a les cerimònies fúnebres de Masaryk, però als cercles ben informats hom creu que l'esmentada delegació estarà integrada per rellevants personalitats. — Fabra.

Nyon, 14. — Herriot ha tramès al President Benes un telegrama de condol per la mort de Masaryk. — Fabra.

París, 14. — Amb motiu de la mort de Masaryk, el Ministeri de l'Interior ha decidit que les banderes de tots els edificis públics onegin a mig pal. — Fabra.

París, 14. — Chautemps ha fet aquesta tarda les declaracions següents:

"Tot el món perd amb Tomàs Masaryk un savi conseller. La ciència política perd un dels seus més grans filòsofs. França perd un amic el record del qual viurà permanentment." — Fabra.

BENES A PRAGA L'ENTERRAMENT

Praga, 14. — Procedent de Lany ha arribat el President Benes, el qual s'ha reunit amb el Consell de ministres.

A la tarda serà embalsamat el cadàver i serà exposat a la sala anomenada "Galeria de Música", on romandrà fins demà. A la nit serà traslladat a Praga a la llum de les torxes i serà exposat fins al dilluns vinent. Els funerals se celebraran segurament dilluns.

Hom ignora encara si el testament del President conté alguna clàusula sobre la manera i el lloc del seu enterrament. — Fabra.

EL PRESIDENT DIFUNT REBRÀ SEPULTURA EL DIMARTS QUE VE

Praga, 14. — El cadàver de Masaryk serà inhumat el dia 21. Diumenge i dilluns el cadàver quedarà exposat al públic al castell de Praga.—Fabra.

REUNIÓ DEL CONSELL DE MINISTRES

Praga, 14. — Demà es reunirà al Consell de ministres per tal d'estudiar les disposicions a prendre per a l'enterrament nacional del cadàver de Masaryk.

Les Cambres han estat convocades per a dilluns, per tal de comunicar-los oficialment la mort del President alliberador.

En l'acte de l'enterrament el president Benes pronunciarà un gran discurs d'elogi fúnebre de la gran figura que acaba de perdre Txecoslovàquia. — Fabra.

LA CIUTAT DE PRAGA ENDOLADA

Praga, 14. — Praga està de dol. Els fanals de la il·luminació pública estan tapats amb gases. Molts establiments han tancat en senyal de dol. A tots els edificis oficials i a molts de particulars hi ha les banderes a mig pal. La Borsa no ha celebrat sessió, també en senyal de dol. Les tropes txecoslovaques portaran insígnies de dol fins al 26 de novembre.

El Cos diplomàtic ha anat al castell de Lany per tal de manifestar el seu condol i el dels Governs respectius per la mort del gran estadista txec. — Fabra.

TOT EL MÓN S'ASSOCIA AL DOL NACIONAL

Praga, 14. — No solament d'arreu del país, sinó de tots els indrets del món arriben a Praga telegrames i comunicats de condol per la mort del President Masaryk.

A mitja tarda tots els caps d'Estat havien tramès ja missatges de condol. Arriben també telegrames de totes les organitzacions populars d'arreu del món i especialment dels nuclis nacionalistes de molts països. — Fabra.

EMOCIÓ A IUGOSLÀVIA

Belgrad, 14. — La mort de Masaryk ha produït també emoció a Iugoslàvia, puix que a més d'ésser plasmador de la llibertat nacional txecoslovaca, Masaryk tingué gran participació en la formació del regne de Iugoslàvia. — Fabra.

LA S. DE LES N. HONORA L'ILLUSTRE TRASPASSAT

Ginebra, 14. — En la sessió pública que ha celebrat l'Assemblea de la Societat de Nacions, el president, Aga Khan, ha pronunciat un elogi fúnebre del President Masaryk, i ha acabat dient:

"L'Assemblea saluda les despulles del President Masaryk; el President de Txecoslovàquia era un amic i una de les intel·ligències més brillants de què pugui enorgullir-se la humanitat."

L'Assemblea s'ha associat unànimement al dol de la nació txecoslovaca. Tots els assistents s'han posat dempeus i han guardat un minut de silenci.

El ministre d'Afers Estrangers de Txecoslovàquia, Krofta, en un breu i emocionat discurs, ha regraciat l'Assemblea internacional en nom del seu Govern i del seu poble. — Fabra.

KROFTA TORNA AL SEU PAÍS

Ginebra, 14. — El ministre txecoslovac d'Afers Estrangers sortirà aquest vespre cap a Praga per tal d'assistir a l'enterrament del cadàver de Masaryk. — Fabra.

EL CONDOL DE ROOSEVELT

Washington, 14. — Roosevelt ha tramès a Benes un cordial telegrama de condol per la mort del President Masaryk. — Fabra.

El condol de Catalunya

S. E. el President de la Generalitat de Catalunya ha tramès a S. E. el President de la República de Txecoslovàquia el següent telegrama:

"La democràcia catalana, el seu Govern i jo en nom seu ens associem als sentiments de dolor que en aquest moment aclaparen Txecoslovàquia.

La pèrdua del vostre gran President Masaryk és sentida vivament a Catalunya i a totes les nacions on la llibertat dels homes i dels pobles continua essent honorada. — Lluís Companys."

La XVIII Assemblea de la Societat de les Nacions

EL DELEGAT DE XILE DEFENSA LA UNIVERSALITAT DE LA SOCIETAT DE NACIONS

Ginebra, 14. — Durant la tercera sessió de l'Assemblea, el delegat de Xile ha pronunciat un discurs sobre la necessitat d'aconseguir la universalitat de la Societat de Nacions. — Fabra.

TURQUIA DEMANA LA REELECCIÓ EN EL LLOC SEMIPERMANENT

Ginebra, 14. — El ministre d'Afers Estrangers de Turquia ha presentat la candidatura del seu país per al lloc semipermanent al Consell de la Societat de Nacions.

El lloc de Turquia com a membre del Consell acaba d'ací alguns dies. — Fabra.

EL DISCURS DE NEGRIN HA PRODUÏT EXCELLENT IMPRESSIÓ : PARAL·LELAMENT HA DESPERTAT INDIGNACIÓ LA GOSADIA DELS FEIXISTES

Ginebra, 14. — El discurs d'obertura de l'Assemblea de la Societat de Nacions, pronunciat pel doctor Negrín, ha estat molt favorablement comentat als medis ginebrins i a les Delegacions estrangeres.

Els paràgrafs referents a les relacions dels Estats entre ells mateixos i a la disminució del valor dels pactes, dels drets d'un país víctima de l'agressió feixista i de la violació dels Tractats, produïren profunda emoció, particularment entre els representants de les petites nacions, susceptibles de trobar-se en idèntica situació.

Cal estar en l'atmosfera ginebrina per constatar el treball útil la realitzat per la delegació espanyola, tant en la qüestió de la reforma del Pacte com en les sessions privades i en les entrevistes celebrades per Negrín amb Delbos, Eden i altres delegats, on el punt de vista «espanyol» ha estat vigorosament defensat amb gran èxit.

Tanmateix, la veritable batalla començarà amb la sessió pública del Consell, quan el president Negrín pronunciï el seu discurs. La batalla serà doble: primer, contra els agressors feixistes; segonament, contra l'esperit de covardia i de premi a l'agressió que reuneixen dissortadament algunes Delegacions, que està en contradicció flagrant amb el Pacte de seguretat col·lectiva i de pau indivisible.

La fermesa demostrada pel doctor Negrín quan expressà el punt de vista de l'Espanya antifeixista, així com la profunda comprensió provada per ell envers els problemes d'Europa, li han valgut l'estimació de Ginebra; l'atac dels traïdors que es titulen patriotes, els quals han distribuït el Manifest contra l'Espanya legal, ha estat acollit amb indignació unànime. Entre les nombroses i més importants Delegacions es pregunten si les autoritats suïsses toleraran aquest acte de política de pirateria. — Fabra.

VISITA D'EDEN A NEGRIN

Ginebra. — A dos quarts d'onze d'ahir al matí, poc abans de l'obertura de l'Assemblea de la Societat de Nacions, ha arribat a l'Hotel Bella-Vista el ministre anglès d'Afers Estrangers, Mr. Eden, que ha passat immediatament a les habitacions que ocupaba el cap del Govern espanyol, doctor Negrín.

La visita entre el senyor Negrín i Mr. Eden ha durat més de mitja hora. S'atribueix gran importància a aquesta conferència.

NEGRIN FA INCLOURE A L'ORDRE DEL DIA LA CRIDA DEL GOVERN XINÈS

Ginebra, 14. — A petició del primer delegat espanyol, doctor Negrín, el Consell de la Societat de Nacions ha inclòs en el seu ordre del dia la crida presentada pel Govern xinès.

El Consell, en la seva sessió pública d'aquesta tarda, després d'haver retut homenatge a la memòria de Rivas Vicuña, antic representant de Xile, s'ocupà de la situació de Palestina, amb relació a l'informe elaborat per la Comissió de Mandats sobre aquesta qüestió. Eden ha pronunciat un informe sobre aquesta qüestió. — Fabra.

S'han de presentar les lleves dels 18 als 20 anys

Aviat s'aplicarà el decret premilitar

El Comitè Pro Exèrcit Popular Regular fa públic que en compliment del decret sobre l'educació militar i segons el que s'acordà en la seva reunió plenària del 13 del corrent, s'ha dissolt el seu Comitè premilitar, les funcions del qual assumirà el

COMITE REGIONAL D'EDUCACIO MILITAR

que es constituirà aquesta mateixa setmana.

Pel que es refereix al reglament d'aquest Comitè, ha estat elaborat un projecte per elements tècnics del Comitè Pro Exèrcit Popular Regular, i, en col·laboració amb el Comitè Català Pro Esport Popular, la seva part esportiva.

Una Comissió del Comitè Pro Exèrcit Popular Regular es traslladà ahir a València per a fer lliurament d'aquest projecte a les autoritats competents del Ministeri Nacional.

Una vegada acceptat el reglament — cosa que també s'espera que serà dintre d'aquesta mateixa setmana — la joventut podrà desenvolupar el seu paper decisiu dintre de les forces de la victòria, puix que el decret que reglamenta la seva ensenyança militar i el nou Comitè que l'executarà a Catalunya asseguraran als joves del nostre poble de poder complir adequadament els deures de l'hora.

Aquest és el gran valor del decret que obliga la joventut a educar-se premilitarment. D'ara endavant el nostre Exèrcit comptarà no solament amb una immensa massa de reserva que estigui disposada a vèncer, sinó que al mateix temps sap com s'aconsegueix la victòria. Una joventut que sap utilitzar les armes, que entén com ha de moure's en el terreny i actuar en l'ordre de combat; una joventut que ultra estar corporalment preparada ho estarà també espiritualment, gràcies a la instrucció que li donaran els comissaris als camps i centres d'instrucció. Amb raó pot dir-se a una joventut preparada i disposada baluard de la victòria.

A l'esmentada reunió del Comitè Pro Exèrcit Popular Regular el president Companys demostrarà com aquest decret canviarà per complet l'actuació de la joventut, car des d'ara tendirà encara més decididament vers la unitat més completa.

Es sabut que el decret estipula l'obligació de cada jove d'incorporar-se a aquesta marxa triomfal de la joventut, i amb sancions molt dures per a aquells que no compleixin amb llur deure.

Diu l'article primer de les circulars en el D. O. 216 del 6 de setembre del 1937:

"TOTS ELS INDIVIDUS COMPRESOS ENTRE ELS 18 I 20 ANYS ES PRESENTARAN DAVANT ELS CONSELLS MUNICIPALS, ALS LLOCS I HORES QUE AQUESTS MARQUIN, DEL 10 AL 20 DEL MES ACTUAL."

Que la joventut prengui nota d'aquest escrit i compleixi ràpidissimament el que ordena.

I diu la base tercera del decret d'instrucció premilitar en l'apartat c, paràgraf 6:

"La no presentació en ésser cridats i l'abandonament total o parcial de la instrucció serà sancionat en la forma establerta per als reclutes en actiu, podent, en cas contrari, adoptar-se com a unitats.

En els casos de reiterades faltes d'instrucció s'imposarà un recàrrec de doble nombre de dies d'instrucció premilitar del d'aquells en què s'hagués omès el compliment d'aquest deure.

En cas de reincidència o de notòria desafecció podran ésser destinats, amb caràcter forçós, a batallons disciplinaris, àdhuc abans de correspondre ésser cridada llur lleva."

Donant compliment a aquestes disposicions del Govern del Front Popular, ens assegurem la victòria contra el feixisme.

MÍTING DE 60.000 PERSONES A L'HAVANA PER A ESCOLTAR MARCEL·LÍ DOMINGO

L'Havana, 14. — A l'Estadi Popular i davant una multitud formada per més de 60.000 persones, ha donat un important miting Marcel·lí Domingo. L'acte ha estat presidit per la representació política de la República espanyola. Hi ha assistit el cos diplomàtic hispano-americà i representacions de totes les classes socials i intel·lectuals cubanes i espanyola.

Les aclamacions que el públic ha dedicat a l'ex-ministre espanyol i a l'Espanya republicana, han estat delirants.

L'acte, que ha estat radiat, és el més important de tots els que fins ara s'han celebrat a Cuba.

ELS APARELLS FACCIOSOS ALTRE COP A LA FRONTERA

El correu aeri Air France ametrallat i avariat per un avió pirata

«València, 14. — Al ministeri de Defensa Nacional han facilitat la següent nota:

"L'aviació feixista està realitzant aquests darrers mesos incursions sistemàtiques per mar i per terra als llocs fronterers amb França. Cuia el seu propòsit el voler interrompre les comunicacions entre l'Espanya lleial i la nació veïna. A aquest propòsit responen els freqüents bombardeigs sobre el port de la vila ferrada a Cullera i les agressions a tota mena de vaixells a la costa.

"Ahir, dilluns, foren agredits des de l'aire els guardacostes "Francisco" i "Adela", i avui, dimarts, al matí, a dos quarts de set, ho han estat el "Llobregat", que destinat a aquest servei donava escolta al vaixell "Cabo Tres Forcas". A la dotació del "Llobregat" cal lamentar un mort i un ferit.

"Un dels avions facciosos que han agredit el "Llobregat", ha atacat tot seguit, ametrallant-lo, l'avió correu de la companyia "Air-France", que fa el servei entre Marsella i Barcelona, causant-li importants avaries."

LA PREMSA CATALANA

LA HUMANITAT

En un article titulat "Les pròpies forces", Martí Rubió i Tuduri posa de manifest el perill que significa, tant en política com en totes les activitats humanes, fiar en l'ajut dels altres. Diu que Franco construeix un edifici poc estable en haver-se hagut de fiar en l'ajuda germano-italiana, i que si nosaltres només hem de fiar-nos en les nostres pròpies forces, no es un problema insoluble per lo vaó seguent:

"Nosaltres, en esperar una collaboració, no esperem un ajut, sinó que esperem una conjunció d'esforços filla d'una coincidència d'interessos. De manera que els nostres aliats naturals collaboren a la defensa de la nostra causa, no per nosaltres, sinó per llur propi interès i en llur pròpia defensa.

Un exemple aclarirà el nostre pensament. El 1914 s'ajuntaren a França diverses potències. Però podeu estar segurs que cap d'elles, des de la més petita fins a la més gran, no ho feren per França. Totes van entrar a la guerra per llur conveniència. Cap d'elles no féu la guerra per idees abstractes de justícia, ni per simpatia o solidaritat amb França."

Diu que afortunadament, per nosaltres podem fer coincidir la causa de Catalunya i la República amb els interessos anglesos i francesos si s'aconsegueix fer desaparèixer "l'incontrol, el dogmatisme i altres malalties del país", que són la causa per les quals aquestes nacions han adoptat una posició de dubte que tant ens perjudica, i a continuació exposa:

"Essent aquest l'obstacle ningú no negarà que és fàcil corregir-lo i que depèn del nostre propi esforç aquesta correcció. Si l'amor a la llibertat, al desig de la victòria i el patriotisme, que, és sentiment d'independència, són entre nosaltres PRIMER QUE RES, no costarà eliminar els factors de recel que senten Anglaterra i França. Ara, si l'amor a la llibertat, el desig de la victòria i el patriotisme no passessin entre nosaltres davant de tots els nostres desigs i els nostres sentiments, fóra natural que subsistissin els obstacles a les collaboracions indispensables. I allò que jo reputo fàcil esdevindria impossible.

Però en tot cas, tinguem present que la victòria només dependrà de nosaltres mateixos, del nostre propi esforç, ja que només depèn de nosaltres que l'amor a la llibertat, el desig de la victòria i el patriotisme passin al davant de totes les consideracions, de tots els dogmes i de tots els particularismes de grup o de partit."

LA RAMBLA

"El front del Nord" titula Fidel el seu comentari, en el qual s'ocupa de l'heroica resistència dels defensors d'Asturies. Comença així:

"El front del Nord és el més heroic de tots els fronts, el que té un més elevat esperit de sacrifici. Saben que no poden ésser auxiliats de ningú; que no podem comptar sinó amb llur propi esforç; amb uns contingents que, el desgast terrible de la guerra, fa, de dia en dia, més reduïts. Saben que, en canvi, l'adversari hi pot abocar—que hi aboca més ben dit—les seves millors forces, el seu millor material. I, no obstant, l'exèrcit del Nord resisteix. Resisteix i encara contraataca, i fins guanya, inexplicablement, batalles a l'enemic.

L'exemple d'Euscadi, abatut, calcigat, no solament no els desanima, sinó que els dóna força per a seguir resistint. El que ha esdevingut a Bilbao després de la seva caiguda, els actes de crueltat que hi comet la facció, la manera com es rabegen contra tot allò que és base, contra tot allò que ha tingut la dignitat de voler ésser lliure, els deu servir, encara, d'estímul."

Remarca l'insuficient ajut prestat a Euscadi en aquells moments en què la tragèdia dels bascos commovia el món, i a continuació diu:

"Astúries avui no pot esperar del món més que Euscadi. Es veu sola, amb l'exèrcit que lluita, amb els seus minaires, amb les seves reserves de dinamita i de coratge. Ben sola. ¿En comprenen la grandesa? Euscadi podia, encara, mantenir l'esperança que el món, commogut pel seu heroisme o irritat per la barbàrie feixista, tindria un gest per a ajudar-lo. Als minaires asturians no els queda ni aquesta esperança, i això sol confereix a la seva lluita una major grandesa.

En el món modern han estat ja produïts molts episodis èpics, en aquesta lluita dels damnats de la terra, per a trencar llurs cadenes. Els escriptors i els poetes n'han fet narracions impressionants, i els artistes de la U. R. S. S. ens n'han ofert uns films admirables. Però potser aquest episodi dels minaires asturians, no conegut encara en tota la seva extensió, no prou posat de relleu encara, serà el més heroic i més impressionant dels episodis. Tant si surten vencedors com episòdicament vençuts, presentim que allí és resolt un dels moments més decisius i més bells d'aquesta lluita de la humanitat per redimir-se."

L'A MUSICA

Casal de la Cultura. — Avui, a les set de la tarda, tindrà lloc al Casal de la Cultura, plaça de Catalunya, 14, una interessant sessió de cançons a càrrec d'Ernest Busch, intèrpret d'una modalitat de la cançó gairebé desconeguda a Catalunya.

"La nostra época a través de la cançó" ens permetrà fer coneixemènts amb una concepció autènticament revolucionària de la música, i la interpretació de Busch, lluitador antifeixista de la gloriosa Brigada Internacional, ens demostrarà l'esperit dels valors musicals que arreu d'Europa cultiven la música com a exponent polític.

EXPOSICIONS D'ART

LA PINACOTECA

PASSEIG DE GRACIA, 34

Exposició dels millors artistes moderns: Mir, Picasso, Meifrèn, Balzeres, Rossinyol, Porcar, Cabanyes, Junyent, Muntaner, Ricard Urgell, Santasusagna, Labarta, Tarrutta, i altres.

EN EL DIA D'AHIR

dimarts, s'extraviaren a l'Avinguda de Francesc Layret quatre injectors per a auto Mercedes-Benz-Diesel. Es prega a qui els hagi trobats que els presenti al Sindicat Unic de Transports i Comunicacions, Grup 18, Wad-Ras, 59.

Extraviada la filiació número [illegible], d'Enginyeria Ubis Penades, entre la Ceràmica d'Esquerra i Mont de Pietat de Barcelona, d'aquesta darrera direcció fins no restituïm-se d'ella els qüistis dies.

CAMISERIA FERRER-BATLLES 36, Boqueria, 38

Camises platja i Esport
Gissers de Punt i Novetats

Camises a mida
Mitges "FERRO" (de garantia)
Preus reduïts

JUNY 21 DILLUNS
SETBRE. 23 DIJOUS

Els transtorns intestinals...

...augmenten considerablement durant els mesos d'estiu, per l'abús de fruites verdes o passades, per la llet i altres aliments que es descomponen fàcilment a causa de la calor i molt principalment per les BEGUDES FREDES de les quals tant de consum es fa. L'Elixir Saiz de Carlos produeix efectes meravellosos en aquests casos, essent inofensiu el seu ús, tant en els adults com en els infants de totes les edats.

ELIXIR ESTOMACAL

SAIZ DE CARLOS

FETS DIVERSOS

En una fàbrica de cartons del carrer del Consell de Cent, 603, l'obrer Manuel Fueyo Canyelles sofrí un accident; fou portat en una clínica, on morí a conseqüència de les ferides rebudes.

NO EL DESIRIEIS! PORTI-LA! FUNCIONARÀ
S.I.C.E. s.c.
BRUCH, 130
BARCELONA

ELS ESPORTS

FUTBOL

EL BARCELONA TRIOMFA A NOVA YORK

Nova York, 14. — Diumenge a la tarda el Barcelona jugà al Yankee Stadium el seu segon partit a Nova York, contra una selecció d'aquesta capital, en la qual figuraven diversos jugadors hongaresos i dos espanyols residents, anys ha, a Nova York.

L'estadi ha registrat un plè formidable, prova de la gran expectació que havia desvetllat aquest segon partit del Barcelona. Els jugadors catalans no han defraudat el públic, ja que han fornit una gran actuació. S'han fet ovacionar continuament per la seva depuració tècnica. Han guanyat el partit per quatre gols a tres.

Del Barcelona han destacat, en primer lloc, Ventolrà, que ha aconseguit dos gols, i després Escolà, García i Rafa. Aquest darrer ha fet un gran partit.

El diumenge vinent el Barcelona s'acomiadarà del públic de Nova York, i seguidament s'embarcarà cap a Europa.

DESPRES DEL BENEFICI A DOMENEC CARULLA

La Unió Esportiva de Sants ens prega que fem constar el seu més pregon agraïment a tots els esportius, entitats col·laboradores i organismes oficials que han contribuït a l'èxit d'aquest festival amb el producte econòmic del qual alleujarem la dolença que retè inactiu el gran jugador català.

FRONTÓ NOVETATS

AVUI, tarda, a les 4'30, a pala:

ROBERTO - QUINTANA II
contra
RUBIO - AGUIRRE

Detalls per cartells.

FRONTÓ TXIKI-ALAI

AVUI, tarda, a les 4:

PETRITA I MARI
contra
ARRATE I VASQUITA

Nit, a les 10:

SAGRARIO I AURORA
contra
ANTONIA I TONI

FRONTÓ NOU MON

Cada dia, tarda i nit,
GRANS PARTITS
a mà i a raqueta

(Detalls per cartells)

PARIS
HOTEL MONT-THABOR
4, RUE MONT-THABOR

Molt cèntric · Prop de l'Opera
MODERN I ECONOMIC
180 habitacions - 100 banys
Hi trobareu tota mena de facilitats per ésser

Gerència catalana
PROPAGUEU-LO!

AJUNTAMENT

L'IMPOST SOBRE LES CONSUMACIONS

L'Administració d'Arbitris, Drets i Taxes, ha posat en pràctica un servei especial d'inspecció per tal de controlar l'aplicació de l'arbitri de referència i fa públic que els inspectors Municipals imposaran multes mínimes de 25 a 50 pessetes, extensibles fins a 1.000, en el cas que s'observi la més lleugera infracció, prevenint als Consells d'empresa i propietaris que ells seran els responsables de les que puguin cometre llurs dependents, als quals tenen l'obligació de controlar.

ELS BOTIGUERS QUE ES QUEDEN ELS FULLS DE RACIONAMENT

Havent arribat a coneixement del conseller delegat del districte IV, ciutadà Ramon Junyent, que alguns industrials expenedors d'oli es queden el full de racionament d'oli facilitat per l'Ajuntament de Barcelona, fa públic que cap industrial no pot guardar-se més tiquet que el corresponent a la setmana en què els és facilitat l'oli, i prega, per tant, que li siguin denunciats els industrials que no compleixin degudament les disposicions emanades de l'Ajuntament de Barcelona.

LA MATRICULA PER A LES INSTITUCIONS DE SORDS, MUTS I DEFICIENTS

Seguint la seva trajectòria per al millorament social de la nostra ciutat en tots els seus aspectes, l'Ajuntament de Barcelona, sota la iniciativa i l'orientació de la seva Conselleria Regidoria de Cultura, ha instal·lat a l'Avinguda del Tibidabo i al carrer de Lleó XIII les seves institucions per a sords, muts i deficients, les quals han estat organitzades amb tots els avenços pedagògics moderns.

Comuniquem als ciutadans que tinguin nois i noies als quals convingui l'assistència a aquestes Escoles, que poden passar a inscriure'ls a les oficines municipals de Matrícules, situades a la Ronda de Fermí Salvochea, núm. 5, principal, on a tal objecte els seran donades tota mena de facilitats.

Actualment funciona en aquestes institucions un règim de semiinternat i s'està ultimat els treballs perquè hi funcioni el d'internat per a aquells escolars als quals sigui necessari aquest règim per a llur millor educació.

L'ENSENYAMENT

L'ENSENYAMENT POSTAL

CURSOS DE MECANICA I D'ELECTRICITAT

Cursets agrícoles

En apropar-se el moment de l'obertura de les escoles tècniques i de la tria d'una aptitud o carrera per al jovent, l'Extensió d'Ensenyament Tècnic, que és una escola per correspondència de la Generalitat, recorda al públic que els seus cursos no s'interrompen mai i que poden seguir-se en tot moment, puix que per llur especial funcionament no han estat mai subjectes a cap règim de vacances. Recorda també que l'ensenyament postal, que a tots els països dóna excellents resultats, posa l'escola a l'abast de tothom que tingui lleuer i voluntat per a estudiar i que duu pràcticament l'escola a casa de l'alumne, puix que aquest rep a domicili tot el material que necessiti per a l'estudi.

Els principals ensenyaments postals d'aquesta institució són els de Mecànica i d'Electricitat. Per als primers hi ha establerts tres graus: Contramestre mecànic, Cap de taller mecànic i Tècnic mecànic, i per als segons, tres més: Electricista, Conductor de centrals elèctriques i Tècnic electricista. En tots aquests graus l'alumne pot assolir una instrucció completa i una preparació indispensable per a ocupar llocs tècnics i de responsabilitat a les indústries mecàniques i elèctriques, tan florents a Catalunya des de fa uns quants anys.

L'Extensió d'Ensenyament Tècnic dóna així mateix un curs postal de Gramàtica catalana i un seguit de cursets agrícoles monogràfics, com els següents:

L'Ametller; l'Olivera; Conreu forçat d'hortalisses i flors; Elaboració de vins; Fabricació d'olis; Fabricació de conserves vegetals; Anàlisi d'adobs; Fisiologia dels animals domèstics; Alimentació del bestiar; La reproducció del bestiar; Malalties del bestiar; Les vaques i la producció de la llet; Indústries de la llet; Organització de Sindicats Agrícoles.

Per a detalls i inscripcions, adreçar-se, per correu, a l'Extensió d'Ensenyament Tècnic, Apartat de Correus 1025, Barcelona, o a les Oficines de la Institució, carrer d'Urgell, 187. Telèfon 30400.

* * *

Matrícula per al curs 1937-38 a la Institució del Teatre. — A primers del mes vinent començaran les classes de la Institució del Teatre de la Generalitat. D'acord amb el pla vigent, seran cursats els següents ensenyaments: d'actor dramàtic, en les dues seccions de català i castellà; d'actor líric, també en els dos esmentats idiomes, i d'escenografia. Aquestes últimes comprenen les dues assignatures successives de Perspectiva i Escenografia. La inscripció a qualsevol d'aquests ensenyaments es podrà formalitzar al mateix lloc de la Institució, Elisabets, 12, qualsevol dia de feina, de sis a vuit de la vetlla, des del dia 16 d'aquest mes.

Escola Industrial de Terrassa. — Els alumnes que desitgin matricular-se en el proper curs acadèmic (1937-38) dels estudis que es cursen en aquesta Escola Industrial, podran efectuar-ho durant els dies compresos del 15 al 30 d'aquest mes de setembre a la Secretaria de la mateixa Escola, de les nou a les dotze del matí, tots els dies hàbils.

Els drets de matrícula, documents a presentar i altres requisits que han de complimentar-se són els assenyalats en el quadre d'anuncis d'aquest Centre docent.

Cicle de converses filològiques. — Demà, dijous, al local del Grup Sindical d'Escriptors Catalans (Sindicat Unic de l'Ensenyament i Professions Liberals, Passeig de Pi i Margall, 33, entresòl), començarà un cicle de converses filològiques dirigides per Delfí Dalmau. Són invitats a concórrer-hi tots els que desitgin esmenallar qualsevol dubte gramatical o lingüístic.

Conferències. — Els alumnes de la Facultat de Filosofia i Lletres i Pedagogia que pertanyen al primer període (Estudis Comuns) són convocats a una reunió que tindrà lloc demà, dijous, a les onze del matí, al Deganat de la dita Facultat. Els qui per trobar-se fora de Barcelona no hi puguin acudir el dia esmentat són pregats de posar-se en comunicació per correspondència adreçada al Degà de la Facultat.

GRAN OCASIO

Compreu les robes a El Barato E. C.
i obtindreu esplèndids
OBSEQUIS

Compreu les Confeccions a El Barato E. C.
rebreu valuosos
OBSEQUIS

Compreu els Calçats a El Barato E. C.
i us obsequiaran amb bonics
OBSEQUIS

Compreu-ho tot a EL BARATO
Empresa Col·lectivitzada ja que, ultra preus infinitament afinats, s'obtenen OBSEQUIS que pel seu valor representen una
GRAN REBAIXA

DE LES TERRES CATALANES

IGUALADA

Hem rebut, amb prec de publicació, el text del document requerit, que ens ha tramès l'alcalde de l'Ajuntament d'Igualada. El publiquem perquè el considerem d'interès:

"Text del document que l'Ajuntament d'Igualada ha adreçat al President i al Ministre de Justícia del Govern Central, al President i als Consellers de Justícia de la Generalitat, al Fiscal de la República, al Fiscal general de Catalunya i al President de l'Audiència de Barcelona.

El Ple Municipal d'aquest Ajuntament, en sessió celebrada el dia 4 del corrent, va acordar adreçar-vos el següent escrit:

Amb tot respecte, però amb el desig de servir el crèdit de la Causa i perquè no podem creure que els Governs que regulen la vida de Catalunya i de la Península en aquests moments de lluita a mort amb totes les tendències reaccionàries del país aprovin algunes de les coses que vénen succeint a la retaguarda, ens adrecem a vós per exposar-vos dos fets que hem de qualificar de senzillament lamentables.

Primer fet. Un conseller d'aquest Ajuntament ha estat processat judicialment "per haver detingut il·legalment un "ciutadà" i per haver-li imposat una penyora de 300 pessetes pel seu alliberament". Les pessetes ingressaren puntualment a la Caixa municipal, en concepte de donatiu, i per tant resta aclarit que no es tracta d'un conseller desprès que "treballes per ell". Així, doncs, el processament ha estat dictat pel fet de la detenció i de la penyora. Ara bé: sapigueu que el "ciutadà" que ha formulat la denúncia és un militant actiu del Feixisme, un xicot inconscient que les dreles feien servir de joguina i algunes vegades de valent. Era empleat municipal i fou expulsat el mes de juliol del 1936, junt amb tots els feixistes emboscats a l'Ajuntament. Com que no callava, fou detingut un dia del mes de novembre; però veient que més avisos es tractava d'un pobre noi, es va preferir alliberar-lo contra lliurament de 300 pessetes, les quals ingressaren destinades a cobrir les despeses de guerra. Com podeu veure, el tracte que se li donà no té res a veure amb el tracte que donen els feixistes als homies d'esquerra més modestos que s'han trobat a l'altra banda. Sapigueu encara que, veient que el susdit "ciutadà" es trobava sense feina, l'Ajuntament l'havia inclòs a la brigada de l'atur forçós, i tornava el seu treball al costat dels obrers dignes.

I bé: malgrat tot, l'home, animat per un ambient estrany que on maldotra s'ha format a la retaguarda, i que acabarà per ofegar o fastiguejar tot antifeixista sincer, va presentar la denúncia; il·lui admesa, i ara ja sabeu la sentència: un antifeixista "processat" i un feixista satisfet. I mentrestant, allà al front, els nostres germans donen la sang i la vida per barrar el pas als amics d'aquest "ciutadà" satisfet, que, segurament, els espera per fer la pau.

Segon fet. En una casa de la ciutat s'escoltaven les ràdios feixistes. Les dones de la casa eren veritables trompetes de barri que escampaven el que ens i el que no ens. Finalment, uns agents de la Conselleria municipal de Defensa es presentaren al domicili d'aquelles dones reaccionàries i recolliren un aparell de ràdio, que encara tenia connectada la Ràdio Sevilla.

Doncs bé: aquesta gent, animada pel mateix ambient de què abans us parlàvem, també ha presentat la seva denúncia, i també els ha estat admesa, i segurament que també acabarà amb un procés contra el conseller municipal.

I vinga denúncies per l'estil i vinga processos. No! No podem creure que aquesta labor compti amb la conformitat dels nostres governants. I per això us la denunciem donant la cara i de bona fe, amb l'esperança que l'aturareu fulminantment.

Igualada, 11 de setembre del 1937. — L'alcalde, Pere Bertran."

MARTORELL

En agafar la ploma per escriure aquest comentari no em mou altre propòsit que fer una crítica serena, per tal de fer veure a tots els sectors que formen part del nostre Ajuntament llur actuació equivocada. Fa un cert temps que és una cosa molt corrent sentir pels carrers i cafès de la nostra vila diàlegs que no fan sinó demigrar el nostre primer centre oficial. En parlen d'una manera com si anessin al teatre. Una part de públic, com he dit, assisteix a les sessions, com si fos un espectacle, però n'hi ha una altra que hi va amb els nervis molt tivants i el cervell enterbolit, i podria ésser que el sainet que s'hi fa tingués un final tràgic.

Crec que ja és hora que s'adonin els responsables dels diferents partits i organitzacions que formen part del nostre Municipi de restablir el respecte mutu, car ja fa temps que a les sessions la major part de consellers no tenen cabiduda. Em demano per saber si, des interpretessin aquest escrit com un crit cordial, i certificàvem d'una queixa dels lamentables incidents que s'hi donen, i que l'Ajuntament recobrés aquella autoritat que ha de tenir en els moments difícils en què vivim.

PRAT DE LLOBREGAT

L'Ajuntament d'aquest poble, amb caràcter d'obligada previsió davant del perill que donada l'aglomeració de persones en estatges sense la necessària capacitat, representaria la declaració de qualsevulla malaltia de caràcter epidèmic, el Consell Municipal del Prat de Llobregat, fent-se ressò de la denúncia de la Caixa Local Immobiliària sobre inexistència d'estatges en condicions d'ésser habilitades, ni mitjà d'augmentar la població de les ja ocupades, ha acordat fer public aquest estat de coses per tal que hom s'abstingui d'intentar traslladar-hi la residència. Amb el ben entès que àdhuc en el cas d'allegar-se l'existència de familiars, per cap concepte no els serà facilitada habitació ni jarja de racionament.

TARRAGONA

El passat dijous, a les quatre de la tarda, prop d'Altafulla, el noi Francesc Mercader Margalef, de 14 anys, fou agafat pel tren.

Trasllatat immediatament a l'Hospital General de les Comarques Tarragonines, fou assistit convenientment. Li fou aprecíada l'amputació del peu esquerre.

— Ha estat celebrat judici contra Ricard Penya i Josep Sunyer, veïns d'aquesta ciutat, per tinença ilícita d'armes de foc. Han estat absolts.

— També s'ha celebrat judici contra F. Albareda de Segarra, de Gelà, per suposada desafecció al règim. El fall ha estat condemnatori, i la pena imposada ha estat la de quatre mesos i un dia d'internament en un camp de treball; cinc anys de submissió a l'autoritat, i pèrdua de drets civils durant dos anys.

— Amb motiu de les restriccions en el consum de la gasolina, han estat posats en circulació vehicles anecrònics, que estaven de molt temps arrecònsts, i que malgrat pertànyer com aquell qui diu a la vetúria estan prestant en aquests moments utilíssims serveis.

MOLINS DE LLOBREGAT

Dissabte, dia 18, tindrà lloc la inauguració d'un nou cinema, el qual, sota el nom de "Popular Cinema", donarà a conèixer al públic local les últimes creacions de la temporada.

L'esmentat cinema estarà instal·lat a la sala d'espectacles del Casal del P. S. U. C. (abans Federació Obrera), on és d'esperar que acudiran els amants de la cinematografia. Ja que el nou empresari, ultra instal·lar-hi nous aparells sonors, té el propòsit de dotar-lo de totes les comoditats possibles per ferne un veritable cinema popular.

La primera sessió que hi serà donada serà de caire benèfic, i l'import que es recapti serà destinat a l'Hospital Municipal de la vila.

— Tal com anunciàrem anteriorment, el diumenge passat, dia 12, Estudi d'Art Dramàtica, amb motiu de l'acte inaugural del Foment Nacionalista d'E. R. C. i a profit d'Ajut Català, escenificà l'obra d'Angel Guimerà "L'ànima és meva", i completà el programa el conjunt de repsodes Sagetes Roges, que crideren l'atenció per la seva novetat. En el curs de la sessió, diversos oradors de l'Esquerra Republicana de Catalunya efectuaren diversos parlaments glossant la gloriosa data de l'onze de setembre.

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

Dilluns, a les quatre de la tarda, tingué lloc l'acte de l'enterrament del cadàver del que fou, en vida, arquitecte municipal d'aquesta ciutat, Ramon Puig Gairalt.

Víctima de ràpida i cruenta malaltia, la nova del seu traspàs causà gran sorpresa, car Puig Gairalt, pels seus treballs, s'havia donat a conèixer arreu.

Ocuparen la presidència del dol, ultra els familiars, el sots-secretari de Cultura de la Generalitat i ex-alcalde d'aquesta població Ramon Frontera Bosch, que portava, a més, la representació del sots-secretari de Finances, Martí Feced; l'alcalde Francesc Martínez, i diversos consellers municipals. També hi havia una representació del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i nombrosos funcionaris, companys del difunt. Reposi en pau, i rebin els seus familiars el nostre més pregon condol.

— Ja fa temps que venim observant que en la redacció de bans i altres documents de caire oficial que s'exposen al públic s'empren un nombre de mots que no són res més que barbarismes. I com que aquest mal s'ha agravat darrerament amb la publicació de dos nous bans que ultrapassen els fins are publicats, preguem a qui pugui i vulgui fer-ho que abans de donar a la publicitat qualsevol escrit oficial passi primer per les mans de persona coneixedora del nostre idioma per tal que procedeixi a la depuració del lèxic, l'ortografia i el sentit comú.

LLEGIU
La Publicitat
ES EL VOSTRE DIARI

CARNET DEL DIA

ACTES, CONFERENCIES, REUNIONS

...a les 17'30: Reunió general extraordinària de la Secció de Cultura del Sindicat de Funcionaris de l'Ajuntament de Barcelona (U. G. T.).

...a les 18: Assemblea de la secció d'oli, greixos i sabons del Sindicat d'Indústries Químiques (U. G. T.).

...a les 22: Conferència de Pau Balcells, a la caserna d'Intendència. Tema: "El soldat soviètic". (Aquesta conferència forma part de les organitzades en motiu del XX.è aniversari de la Revolució Soviètica pel Comité Pro Homenatge a la U. R. S. S.)

GENERALITAT

El problema dels proveïments

Els decrets aprovats en la darrera sessió del Consell

RELACIO DELS DECRETS APROVATS EN LA REUNIO DEL CONSELL EXECUTIU DE LA GENERALITAT D'ABANS-D'AHIR

Cultura. — Decret pel qual es crea l'Institut de les Lletres Catalanes.

Decret pel qual es creen els Serveis de Cultura al front.

Decret facultant la Junta d'Exposicions d'Art de Catalunya, per a organitzar una exposició a Buenos Aires.

Decrets sobre creació d'Escoles de Primera Ensenyança a Girona.

Economia. — Decret creant els Consells provisionals d'Indústria i les Federacions Econòmiques d'Indústria.

Decret declarant indispensable l'edat mínima de vint-i-un anys per a exercir càrrecs de Director d'empresa col·lectivitzada.

Decret sobre el nomenament de Delegats dels Consellers al Consell d'Economia de Catalunya.

Decret advertint que les Empreses col·lectivitzades i Agrupaments d'indústria que siguin susceptibles de municipalització — total o en part — hi podrà haver un representant de la corporació municipal.

Treball i Obres Públiques. — Decret pel qual s'adjudica directament a la Cooperativa Obrera Vall Ribagorçana Obres i Explotacions", de Senet, la contracta de les obres de construcció del tros segon de la carretera de tercer ordre de Pont de Suert a Viella.

PRESIDENCIA

La commemoració de l'Onze de Setembre. — Continuen rebent-se a la Presidència de la Generalitat gran nombre de telegrames i comunicats d'adhesió a l'Homenatge dels Martirs de l'Onze de Setembre que lluitaren per les llibertats de Catalunya. El nombre de les esmentades comunicacions i telegrames obliga la Presidència a prescindir de contestar-los tots, i expressa la seva satisfacció per la magnitud que aquest any ha assolit la diada patriòtica de Catalunya.

Aquest sentiment referma la decisió i el coratge per a lluitar al front de guerra i a la retaguarda contra el feixisme invasor del territori de la República.

Per part del President de la Generalitat han estat cursats els telegrames següents:

"President Generalitat a ministre Treball, València. — Catalunya és terra de llibertat i en refermar el seu fonament amb motiu de l'homenatge als martirs del 1714 respon a l'honor i la glòria de la seva història. — Companys."

"President Generalitat a Comité Nacional d'Enllaç del Partit Socialista Obrer Espanyol i del Partit Comunista d'Espanya. València. — Correspon vostre telegrama amb els meus millors sentiments de solidaritat i cordial efusió envers totes les forces antifeixistes. Visca la Llibertat! — Companys."

"President Generalitat Catalunya a general Pozas, cap Exèrcit Est. — Telegrama adhesió homenatge martirs llibertats catalanes 11 Setembre rebut amb emoció per venir en nom valents defensors del dret i de la llibertat de pobles i homes, de la independència i grandesa de la República espanyola i dels postulats de la civilització universal. Aprofito ocasió per a felicitar V. E. i transmeto soldats, oficials i caps l'amor i l'admiració de Catalunya. — Companys."

CONSELLERIA DE GOVERNACIO I ASSISTENCIA SOCIAL

Constitució de quatre Companyies del Cos de Seguretat de Catalunya. — El "Diari Oficial" d'ahir publica una Ordre que disposa la constitució de quatre Companyies Urbanes del Cos de Seguretat Interior de Catalunya, les quals, subdividides en seccions i destacaments, prestaran servei a les Comissaries d'Ordre Públic de les Vegueries de Tarragona, Lleida, Girona, Vic, Manresa, Tortosa, Reus i Tremp.

CONSELLERIA DE FINANCES

Presa de possessió del Comissari d'Hisendes Municipals. — Ahir es posà en possessió del càrrec de Comissari General d'Hisendes Municipals el senyor Joaquim Bilbeny i Bosch. El Conseller de Finances, Josep Terradelles, amb breus paraules, féu la presentació del Comissari, el qual correspongué a la dita presentació amb un sentit parlament. Assistiren a l'acte el sots-secretari de Finances, Carles Martí i Feced; el Director General de Crèdit i Tresoreria, Mestres, i els alts funcionaris del Departament de Finances.

CONSELLERIA DE CULTURA

Matrícula a l'Escola de Bibliotecàries. — L'Escola de Bibliotecàries anuncia que la matrícula d'ingrés a la carrera de Bibliotecària pot formalitzar-se fins al dia 20 del corrent mes de setembre qualsevol dia feiner, d'onze a una, a la Secretaria de l'Escola (pati de l'ex-Hospital de la Santa Creu).

CONSELLERIA DE PROVEIMENTS

Avui no hi haurà pa. — Del Departament de Proveiments hem rebut la nota següent:

"Mentre es procedeix a resoldre les dificultats derivades del transport, el Departament de Proveiments de la Generalitat fa avinent que avui, dimecres, no es despatxarà pa a les fleques de Barcelona, les quals en subministraran, en canvi, sense interrupció, el dijous, el divendres i el dissabte de l'actual setmana.

El Departament de Proveiments, en fer públic aquest acord, espera que la població de Barcelona es farà càrrec de les dificultats esmentades que avui podran ésser segurament superades."

Presa de possessió del nou Director general de Proveiments. — Ahir a la tarda prengué possessió del seu càrrec el nou director general de Proveiments, company Miquel Mestre i Avinyó. Li donà possessió el conseller Serra Pàmies, en presència de l'alt personal del Departament.

El conseller remarcà en breus paraules la personalitat del nou director, el qual contestà agraïnt les paraules elogiosos que li havia dedicat, i feu constar els seus propòsits de portar a terme una decidida actuació.

— El director general de Proveiments ha assenyalat per a rebre el públic els dimarts i divendres de cada setmana, a les 12 del migdia.

Les irregularitats d'uns pretesos agents. — El Departament de Proveiments ens envia la següent nota:

Ha arribat a coneixement del conseller de Proveiments de la Generalitat de Catalunya que uns pretesos agents d'Ordre Públic o guardies d'assalt han efectuat incursions per diferents comarques de Catalunya, i s'han incautat d'articles alimentaris sense autorització de cap mena, contravenint les disposicions referents a preus i en alguns casos emportant-se'n el gènere contra lliurament de "vales".

Davant la gravetat d'aquests fets, aquest Departament fa avinent als alcaldes de tot Catalunya que en trobar-se en altres casos iguals o semblants ho comuniquin amb la màxima urgència a aquest Departament, per tal d'adoptar tot seguit les mesures que els fets esmentats reclamen, tota vegada que correspon als alcaldes, com a autoritats màximes dintre el seu Municipi, vetllar per l'estricte compliment de les disposicions del Govern, prestant el seu ajut i decidida col·laboració a les prevencions adoptades en matèria de proveïments per aquest Departament de la Generalitat.

S'ordena la devolució de deu mil caixes de llet. — El conseller de Proveiments ha rebut el següent telegrama del cap dels Serveis d'Intendència, en contestació del telegrama que va dirigir el dia 10 al ministre de Defensa Nacional:

"Se ordena devolución latas leche incautadas por teniente coronel Antolín y remesa para necesidades Ejército de diez mil cajas a Barcelona y veinte mil a Tarragona. Interesa conferencia con su representante en esta plaza para resolver común acuerdo organización que satisfaga necesidades población civil y militar esperando llegar solución que haga desaparecer toda clase conflictos. Le saluda".

Intendència de Sarinyena requisa 17.000 sacs de blat de la Generalitat. — El conseller de Proveiments, senyor Serra Pàmies, ha tramès al ministre de Defensa Nacional i al cap d'Intendència de l'Exèrcit a València, el telegrama següent:

"Ante actitud jefe Intendencia Sariñena incautándose 17.000 sacos trigueros propiedad este Departamento, expediciones 2.596 i 2.639 impidiendo embarque trigo adquirido este Departamento, he de formular enérgica protesta interesando V. E. se sirva cursar inmediatamente órdenes oportunas devolución sacos indebidamente incautados y libre despacho expediciones legalmente adquirido este Departamento conformidad fases y disposiciones Gobierno República. Saludale Serra Pàmies, consejero Abastos Generalidad."

NOTES DIVERSES

Edicte de la Comissió de Responsabilitats. — Pel present edicte hom fa avinent la vertència, davant la Comissió de Responsabilitats de la Generalitat de Catalunya, dels expedients contra les persones que a continuació s'esmenten, per tal que, durant el termini de deu dies, tots els ciutadans o entitats que tinguin alguna allegació a fer, o dada a aportar, amb referència als dits expedients, l'adrecin, per escrit, a les Oficines de la Comissió (Corts Catalanes, 617), per tal que restin incloses en els susdits expedients, als efectes oportuns:

Joan Martori Maroc, Josep Encesa Pujades, Josep Maçana Ferrer, Josep Maçana Pargues, Josep Maçana Quadreny, Josep Maçana Coromines, Joaquim Maçana Bru, Josep Maçana Bru, Antoni Maçana Bru, Josep Maçana Altamar, Vicenç Martorell Otret, Joan Mata Codina, Emilia Mata Bertran, Josep M. Mata Julià, Lluciá Martín Laperla, Josep Martín González, Jesús Martínez Laga, Ramon Martori Marco, Lluís Martori Marco, Trinitat Martori Marco, Josep M. Martori Marco, Josep Maçana Camps, Joan Mata Mestres, Joaquim Maçana Sanjuan, Miquel Maçó Duran, Pau Maçó Valls, Cristòfor Maçó Escofet, Domènech Massuet Amorós, Maria Maçó Bros, Emili Maariera Guardiola, Josep Maçana Julià, Agustí Masellera Castell, Josep Maçana Ventura, Josep Maçana Santamaria, Antoni Maçana Sanjuan, Josep Maçana Sala.

Barcelona, 14 del setembre de 1937.

EL NOU COMITÈ DEL S. R. I.

Ahir tingué lloc la constitució del Comitè Nacional del Socors Roig de Catalunya (secció del S. R. I.) sota la presidència del doctor Serra-Hunter i amb assistència dels companys nomenats en el Congrés i dels partits polítics i organitzacions adherides col·lectivament al Socors, representades pels delegats següents:

Doctor Soler i Pla, d'Esquerra Republicana de Catalunya; Rafel Vidiella, del Partit Socialista Unificat de Catalunya; Miquel Sales, d'Estat Català; Josep Miró i Roure, d'Izquierda Republicana; Joan Comitre, de la Unió General de Treballadors; Josep Roche, d'Infància Obrera; Jaume Pujol, de la Federació de Cooperatives de Catalunya; Francesc Macià, del Partit Federal Ibèric; Salvador Sebetes, del Partit Nacionalista Republicà; Didac Bastard, d'Acció Catalana; Jaume Garrós, de la Federació Comarcal de Catalunya; Guillem Torre, de l'Ateneu Enciclopèdic Popular; Pere Corrons, del Partit Sindicalista; Pacià Balaguer, dels Idealistes Pràctics.

Es procedí al nomenament dels càrrecs de direcció i treball, que han d'ésser els que portin a la pràctica tots els acords i orientacions presos en el Congrés de la Solidaritat celebrat els dies 28 i 29 del proppassat agost; havent estat designats per unanimitat per als susdits càrrecs els companys següents:

Secretaria d'Organització: Roderic Cesc Barbena; sots-secretari, Josep Sastre.

Secretaria organització: Roderic Fontseca; sots-secretari, Martí Traserra; comissió de Treball, Josep Roche, Julià Lizana i Frederic Fernàndez.

Secretaria de Premsa: Matrià Hurtado; sots-secretari, Josep Soler i Morera; comissió de Treball: Francesc Perramon i Joan Fjus.

Secretaria d'Ajut: Joaquim Cid; sots-secretari, Bartomeu Montserrat; comissió de Treball: Empar Guillén, Maria Baldó, Nuri Serra Girald i Dolors Sánchez.

Secretaria d'Administració: Emili Cervera; sots-secretari: Ricard Caballería; comissió de Treball: Mi

ELS JUTJATS

UNA NOTA DEL PRESIDENT DE L'AUDIÈNCIA

Possessionat novament de la presidència del Tribunal de Cassació de Catalunya i de l'Audiència Territorial de Barcelona, després de la seva absència per refer la seva salut, el senyor Andreu Abelló, en rebre els periodistes, els féu les següents manifestacions:

—Davant la nota del Conseller de Treball, senyor Vidiella, publicada per la premsa, referent a l'actuació dels jutges, i la que com a resposta ha donat el conseller de Justícia, aquesta Presidència es creu obligada a fer constar que es fa responsable de l'actuació de tots els jutges de Catalunya, els quals en cap cas ni per cap motiu no s'han apartat del compliment de llur deure, i sempre dintre el marc de la legislació vigent han desenvolupat una enorme tasca durant l'últim any transcorregut, que tan sols pot merèixer el meu elogi i la meva felicitació.

Es trist que una funció com la judicial, el prestigi de la qual tots estem obligats a mantenir, pugui ésser posat en interdit, en tota la seva organització, davant l'opinió pública, sense ni tan sols fer una acusació concreta que almenys permetés obrir una informació per a depurar si aquella és certa.

Encara és més trist constatar que hi ha algun ciutadà que ignora que els jutges s'han de limitar a interpretar i aplicar les lleis vigents, i que la funció legislativa, en matèria de Dret Penal i Processal, pertoca a les Corts de la República i al seu Govern.

Tot acte realitzat per un ciutadà que constitueixi una de les figures delictives definides en les lleis penals vigents ha d'ésser perseguit pels jutges i tribunals, prescindint de la ideologia política del presumpte delinqüent, per imperi del principi d'igualtat davant la llei, i més tenint en compte que tots els actes que poden ésser constitutius de desafecció al règim també ja són objecte, per lleis especials, d'adequada sanció.

I si es creu oportú, per les circumstàncies que siguin, que han d'esborrar-se els delictes comesos en un cert període de temps o per determinades persones, el nostre Dret vigent faculta el Govern i les Corts de la República per a concedir una amnistia, i tan sols la més absoluta ignorància del que és la funció judicial pot creure que és una facultat discrecional dels jutges aquesta enlairada prerrogativa.

Consti clar, per tant, que els jutges de Catalunya en cap moment no han perseguit ni molestat cap antifeixista per les seves idees, sinó, en tot cas, per l'existència d'indicis suficients d'haver intervingut en un fet delictiu.

Tinc l'íntim convenciment que tots els funcionaris judicials, que considero com un honor fins avui presidir, no tenen altre anhel i desig que complir el deure que comporta el seu càrrec, aplicant amb tota lealtat les lleis actuals o les que la República dicti, essent única norma de la seva conducta la d'obrar amb un recte i enlairat esperit de justícia.

* * *

A la una de la tarda el president de l'Audiència estigué a la Conselleria de Justícia, on conferencià amb el conseller.

DENUNCIA CONTRA UN AGENT DE DUANES

Els elements de [illegible] han denunciat al jutjat de guàrdia l'agent de Duanes encarregat del despatx a la frontera perquè unes 30 tones de paper que havien adquirit per al seu periòdic i que no han necessitat, en cessar en la publicació suposen que se les ha venudes.

SUPOSAT ASSASSI, DETINGUT

A instàncies d'Isabel Espín, va ésser detingut Josep Melenchon Díaz, acusat d'ésser l'autor de la mort del seu fill Joan Parra, esdevinguda a la Torrassa fa uns quants mesos.

L'acusació la sostingué, a més, un germà de la víctima, el qual assegurà davant el jutjat que el detingut, amb una pistola, i en un local de la Torrassa, va assassinar Joan Parra.

En la seva declaració davant el jutge va dir el detingut que el succeït fou que provant una pistola se li engegà, i la bala va ferir greument Parra, ferida de la qual va morir al dispensari on va ésser dut.

L'AGRESSIÓ CONTRA UN FISCAL

Com una conseqüència de l'agressió de què fou víctima a Badalona el fiscal municipal senyor Cuevas, la policia va realitzar la detenció de Francesc Soca Cuadrado, Isidre Andreu Pérez i Pere Fernàndez Corpas, els quals foren posats a la disposició del jutge que entén en aquest assumpte.

APROFITADORS DETINGUTS

Per vendre al carrer de Mallorca arengades a preu superior al de taxa, feu conduït al Jutjat de guàrdia Josep Morral Domingo.

DETENCIONS

Han estat detingudes, i han passat a la disposició del jutge de guàrdia Marina Vilanova i Apolònia Judes, minyones d'Albert Ponç, el qual va presentar una denúncia contra uns individus que el robaren, i als quals les detingudes van facilitar l'entrada.

TRIBUNALS POPULARS

Al Tribunal Popular número 1 es va veure la causa seguida, per tinença ilícita d'arma, contra Joan Aisa, el qual fou absolt.

— En aquest mateix tribunal s'havia de veure la causa instruïda contra quatre processats, un d'ells en rebel·lia, pel delicte de falsedat i estafa.

El qui estava en rebel·lia es va presentar espontàniament per tal de respondre del delicte de què hom l'acusava. Com sigui que no hi havia qualificació fiscal per a ell, fou suspès la vista fins a fer un nou assenyalament.

— A porta tancada es va veure al Tribunal Popular número 2 una causa contra Jesús Mesa, pel delicte d'abusos deshonestos.

La sentència fou d'acord amb el veredicte dictat pel jurat. El processat fou condemnat.

TRIBUNAL D'URGÈNCIA

Davant el tribunal d'urgència número 2 va comparèixer Joan Garcia Lecuona, al qual, en l'escorcoll que li van fer a casa seva li trobaren diversos quilos de sabó i bacallà.

Es va comprovar, durant el procés, que era per a repartir entre els seus companys de treball, i que el processat no hi feia negoci abusiu, per la qual cosa el fiscal va retirar l'acusació que com sostenia contra ell, i fou allliberat.

JURAT DE GUÀRDIA

Funcionà el jurat de guàrdia contra Francesc Salvador Alcaras, acusat d'un delicte d'auxili a la rebel·lió.

Després del veredicte, que fou d'inculpabilitat, el processat va ésser absolt.

Igualment va passar amb els processats Genís Xandri i Jaume Fado Rovira, als quals trobaren armes llargues a casa seva.

VARIA

L'oficina d'informació de l'Audiència ha rebut la passada setmana 175 oficis per complimentar, i en igual temps ha complimentat 198 informes.

— La policia ha posat a la disposició del jutjat especial Rafel Toro Madrid, acusat d'haver pres part en els fets revolucionaris del mes de maig darrer.

— Ahir va prendre possessió del seu càrrec davant la sala de govern el nou magistrat d'aquesta Audiència senyor Carles Gerhard.

— Al dipòsit judicial de l'Hospital Clínic va ingressar el cadàver d'Antoni Gomà i Collell, trobat en greu estat a la carretera de Perelló a Balaguer. Hom ignora els motius de les ferides. Va expirar durant el trajecte.

— Al carrer de l'Arc del Teatre Isabel García Morales venia pastilles de sabó de 600 grams de pes a 7'50 pessetes una. També quedà detinguda.

— S'ha donat compte al Jutjat de guàrdia que en un escorcoll practicat al domicili del súbdit danès Valdemar Moller, detingut al Preventori Judicial per desafecte al règim i atresorament de plata amb especulació en els preus, havien estat trobades 671'50 pessetes que han estat ingressades a la Delegació de Finances.

— Al Jutjat de guàrdia s'ha rebut una denúncia signada per l'alcalde de Caldes de Montbui contra els alcaldes de Segas, Olvan, Morales i el delegat de Proveïments de Berga, per haver faltat al compliment de les disposicions sobre proveïments i a més haver cobrat una partida de bestiar i comestibles que després, en anar-los a recollir, hagué de deixar, sense que li fossin tornats els diners.

— Enric Samper ha denunciat al Jutjat de guàrdia un alcalde de barri anomenat Jesús Palet, el qual ha desaparegut amb els documents que li havia lliurat perquè el denunciant pogués contraure matrimoni.

— El cònsol de l'Argentina ha denunciat la sostracció d'uns mobles que hi havia en un pis del passeig de Pi i Margall, 27, que li fou destinat i que no arribà a ocupar. En aquest pis s'hi havia instal·lat el "Comité Siderumetalúrgic", el qual tractà darrerament d'endur-se'n la resta dels mobles que allà hi havia, la qual cosa pogué evitar la policia.

— Per pronunciar paraules contràries a l'actual règim, la policia practicà la detenció de Maria Gómez Senavilla, que fou posada a la disposició del Tribunal d'urgència.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI TRIBUNALS POPULARS

Número 1. — Dos judicis per tinença d'arma contra Ramon Pararols i Manuel Maladieta per furt.

Número 2. — Un judici per insults i amenaces contra Marcel Colin. - Un judici per estafa contra Conrad Prieto.

TRIBUNAL DE DIVORCIS

Josep Vallès contra Sofia Sarentill, a les 11; Josep Maçó contra Santa Ponç, a les 11'05; Francesc Satorre contra Avelina Martín, a les 11'10; Clara Penín, contra Josep Merino, a les 11'15.

QUARTER GENERAL DE L'EXÈRCIT DE L'EST

CONSELL DE GUERRA CONTRA UNS CARRABINERS

Al Saló d'actes de Dependències Militars va tenir lloc ahir al matí el consell de guerra per a veure i fallar la causa seguida pel jutge militar alferes Bárcena, contra el caporal de Carrabiners Ferran Valdivieso i l'individu del mateix cos Josep Rubio López, processats pel suposat delicte d'insult a força armada.

A dos quarts d'onze es constituí el Tribunal presidit pel comissari d'Intendència Amancio Díaz Pardo, actuant de ponent el lletrat auxiliar Josep Robert; de vocals, els capitans Serafí Díaz Díaz, Anastasi de la Resurrección i Ramon Arcones Alenta; vocals suplents, els capitans Joan Felipe Armendàriz i Creu Ocaña Lozano; de fiscal, el lletrat auxiliar Jaume Alerany.

Defensava els processats el tinent del Cos de Carrabiners Andreu Acero.

Pel que es desprèn de l'apuntament, els processats portaven detingut un paisà, amb l'objecte de conduïr-lo a Governació, on no volgueren admetre'l, allegant que l'havien de portar a una Delegació de Policia.

En sortir d'aquell Centre Oficial, s'entaulà una discussió entre els processats i uns guàrdies, allí de servei, sobre si els carrabiners maltractaven o no el detingut.

La discussió acabà amb el desarmament del carrabiner Rubio.

Durant la discussió se li disparà la pistola al carrabiner Valdivieso i resultaren vuit guàrdies ferits.

En la prova testifical, i proposats pel fiscal, declararen un guàrdia d'Assalt i quatre carrabiners. Així mateix declararen, a petició del defensor, un capità, un tinent i un caporal del mateix Institut, que donaren excel·lents informes dels processats.

Després de l'informe del fiscal, que sollicitava les penes de 30 anys de separació de la convivència social per a Valdivieso, i dos anys i un dia per a Rubio, parlà el defensor, el tinent Acero, i posà de manifest que en sortir de Governació els seus patrocinats foren agredits pels guàrdies, que de manera violenta desarmaren Valdivieso, negant, per tant, que existís insult a força armada.

Amb paraules tallades per l'emoció donà lectura a una carta enviada al seu pare per un dels fills del carrabiner Valdivieso, els quals, essent menors d'edat, lluiten com a voluntaris al front.

Digué que l'altre processat, Josep Rubio, té també dos fills combatent contra el feixisme, la qual cosa demostra el republicanisme que ambdós inculpats han sabut donar a les seves famílies.

Després d'assenyalar la brillant actuació del Cos de Carrabiners portada a efecte, tant als fronts com a la retaguarda, des del començament de la lluita, va demanar per als seus patrocinats l'absolució.

Seguidament el Tribunal es retirà a deliberar i acabà a dos quarts de quatre.

La sentència dictada no es farà pública fins que l'aprovi la superioritat, però sembla que és d'acord amb la petició de l'advocat defensor, o sia de llure absolució.

NOTES SOLTES

L'Exposició de Cartells del "Segell Pro Infància", instal·lada a les Galeries Laietanes (Corts Catalanes, 613), ha estat ajornada fins al dia 25 del corrent mes.

Tots els obrers de premsa que han sol·licitat o vulguin ingressar a la Cooperativa de Consum per a Obrers de Premsa poden passar per la secretaria, Diputació, número 215, per tal de donar curs a la seva proposta, cada dia, de dos quarts de quatre a les set de la tarda.

Novament, en el domicilis d'aquesta setmana, Assistència Infantil s'ha vist afavorida per dos magnífics lliuraments en espècie procedents del grup internacional, Un, de General Relief Fund Distressed Women and Children in Spain, consistent en: cinc caixes de pots de llet, dues caixes de sabó, un sac de suere i dos sacs d'arròs. L'altre, dels amics Quàquers, consistent en: sis caixes de cacau i llet i quatre caixes de salsitges. Tenint en compte la manca d'aquests productes al nostre país, aquests lliuraments vénen a simplificar d'una manera extraordinària la tasca d'Assistència Infantil.

El Consolat general d'Hondures (Trafalgar, 6) ens fa avinent que avui, dia 13, pel fet d'ésser Festa Nacional, no hi haurà oficines. Per aquest motiu, se celebrarà el matí, d'onze a una, una recepció oficial, a la qual són invitats, ultra les autoritats nacionals i estrangeres, tots els ciutadans de la colònia hondurenya i els d'aquelles altres Repúbliques temporalment dintre la jurisdicció d'Hondures.

En el sorteig públic del Cupó dels Cecs, efectuat ahir, dia 14 de setembre, al Passatge de la Pau, 7, sortiren premiats els números següents de totes les sèries: amb 25 pessetes, el 718, i amb 3 pessetes, els 18, 118, 218, 318, 418, 518, 618, 818 i 918.

ORDRE PUBLIC

EN UNA COTXERA DELS AUTOBUSOS LA POLICIA TROBA ARMES MUNICIONS, AUTOS BLINDATS, DINERS, TABAC I BANDERES MONÁRQUIQUES

A la cotxera dels autobusos del carrer de Luchana la policia efectuà un escorcoll i hi trobà quatre revòlvers, cos matxets, dues escopetes de caça, tretze carregadors, diversos trossos de banderes monàrquiques, tres plaques de les patrulles de control, dues màquines fotogràfiques, 560 cartutxos mauser, 71 de Winchester, quatre pintes de metralladora, un sac de municions, un caixó i gran quantitat de municions soltes, a més de corretjam i cartutxeres.

També hi foren trobades 415.700 pessetes en bitlletes i sis autos, dos d'ells blindats, dels quals es féu càrrec la policia. Així mateix hi fou trobada una gressa quantitat de tabac que ha estat lliurat a la Casa d'Assistència Social "President Macià".

NOVA TROBALLA D'ARMES

En un local de la carretera de Sarrià la policia practicà un escorcoll que donà per resultat trobar diverses armes llargues de diverses marques i calibres, algunes bombes de mà i molta cartutxeria.

EL TINENT CORONEL GOMEZ GARCIA VISITA EL COMISSARI

Ha visitat el senyor Burillo l'ex-comissari de Policia de Catalunya, tinent coronel Gómez García.

ES DETINGUT UN XOFER AL QUAL ES TROBEN DOCUMENTS SUSPECTES

A la carretera de València, a conseqüència d'una falsa maniobra, un automòbil conduït per Enric Sánchez s'estavellà contra un arbre i se li encengué el motor, resultant lesionat el conductor.

La policia, que acudí en auxili del xofer, en escorcollar el seu equipatge trobà alguns documents sobre els quals el ferit no pogué donar explicacions satisfactòries. Un cop assistit, quedà detingut.

UNS DESCONEGUTS INTENTEN ROBAR UN CAMIÓ

Al Clot uns desconeguts, pistola en mà, obligaren Carles Pérez Amat, que conduïa un camió que el portós al lloc on li indicarien.

El xofer, cegut a la nervositat o a les amenaces, portava molt malament el volant, per la qual cosa fou substituït per un dels desconeguts que posà marxa ràpida fins arribar al carrer de Corts Catalanes, cantonada al de la Llacuna, on el camió, degut a la manca de gasolina, quedà parat.

Els desconeguts hagueren d'abandonar l'auto i el conductor denuncià el fet, podent-lo recuperar.

La manca de gasolina fou deguda a una maniobra que realitzà el propietari del cotxe perquè els lladres no se'l poguessin endur.

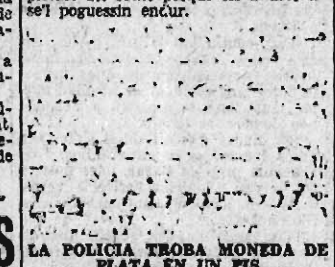

LA POLICIA TROBA MONEDA DE PLATA EN UN PIS

Al domicili d'Eduard Casanoves, situat al carrer de Copons, núm. 8, la policia hi trobà 300 pessetes en plata.

CAMIÓ ROBAT

Al passatge Canti uns desconeguts, pistola en mà, s'apoderaren del camió propietat de la Col·lectivitat de les Agulles de Barcelona.

CATORZE DETINGUTS COMPRESOS EN LES LLEVES CRIDADES

De Vilaboi foren traslladats a aquesta Prefectura catorze veïns d'aquella població que no s'havien incorporat a files.

QUATRE DETINGUTS PER OCUPACIÓ ILLEGAL D'UNA FINCA

Uns agents de Vigilància es presentaren a Cabrera d'Igualada i procediren a la detenció d'Antoni Selma, Ramon Mestre, Ramon Ferreres i Antoni Vives, que havien ocupat la finca "Can Gallego" legalment.

ENCARA UN ALTRE AUTO ROBAT

Al garatge propietat de Teresa Picchi Montserrat, a la Plaça de la Sagrada Família, es presentaren uns desconeguts que digueren ésser policies i se n'emportaren un auto de la seva propietat núm. 57215 i 60 litres de benzina que hi havia al garatge.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

Activitat japonesa als dos fronts de Xang-Hai i Xina del Nord

PER A OBLIGAR EL JAPÓ A RESPECTAR EL PACTE

Ginebra, 14. — El Consell de la Unió Internacional d'Associacions pro Societat de les Nacions ha aprovat una resolució demanant que en el cas que el Nipó es negui a amotllar-se a les prescripcions del Pacte, els membres de la Societat es declarin disposats a prestar el seu ajut financer a la Xina i a adoptar tota mena de mesures susceptibles de paralitzar l'agressió nipona contra Xina. — Fabra.

CONQUISTA DE KALGAN PELS XINESOS

Londres, 14. — L'agència Reuter anuncia que els xinesos s'han apoderat de Kalgan, que havia estat pres recentment pels nipons. — Fabra.

ELS XINESOS EVACUEN KALGAN

Londres, 14. — Telegrafien de Xang Hai a la Reuter que els xinesos s'han vist obligats a evacuar Kalkan a conseqüència d'un violent contratac dels japonesos. — Fabra.

PROTESTA DEL CONSOL DELS ESTATS UNITS A CANTON

Xang-Hai, 14. — Les tropes xineses evacuen el districte de l'estació del nord de Xang-Hai i es repleguen cap a l'oest sota la protecció d'un violent foc d'artilleria.

La Central News anuncia que el cònsol dels Estats Units a Canton protestarà pel bombardeig de l'hospital de Huitxeu, prop de Canton, per avions japonesos. — Fabra.

EXITS JAPONESOS, SEGONS ELS JAPONESOS

Tòquio, 14. — Informacions japoneses procedents de Xang-Hai anuncien que les forces del cos expedicionari desembarcaren protegides per l'artilleria naval i iniciaren una ofensiva general contra les posicions xineses de Kianguan, a mig camí entre Wosung i l'estació del Nord. A les nou s'apoderaren de l'Escola de joves patriòtics, situada a la part nord d'Hongkiupark, que els xinesos defensaven feia tres setmanes.

Anuncien de Hong-Kong que el raid efectuat ahir a Biasbay, al sud de Canton, permeté als mariners japonesos incendiar l'arsenal xinès i la base naval i tornar als seus vaixells sense novetat. Simultàniament els avions japonesos bombardejaren les ciutats de Pingtxan i antxú, causant greus danys. L'atac japonès constituïa una temptativa per a la creació d'una base d'hidroavions amb vistes a les operacions contra el ferrocarril de Canton a Keuiun.—Fabra.

LES FORCES NIPONES HAN ESTABLERT CONTACTE A XANG-HAI

Xang-Hai, 14. — Al front de Xang-Hai les forces japoneses s'han unit, i formen un front ininterromput de 65 quilòmetres.—Fabra.

EL RIU CANTON ES BLOQUEJAT

Hong Kong, 14. — Les autoritats militars de Canton han establert el bloqueig del riu Canton, on han enfonsat diversos vaixells carregats de ciment. — Fabra.

EL QUE DIUEN ELS XINESOS

Xang-Hai, 14. — El portantveu del Quarter General xinès ha declarat a la premsa que la situació bèl·lica no ha canviat a Liuho ni a Lotien.

Es registren violents combats a la regió de Iungangtxeu. Alguns pobles han canviat almenys deu vegades de dominador.

Els atacs japonesos han estat rebutjats al nord de Kianguan, i davant de Miaohang. La retirada de les tropes xineses no és general. Únicament han abandonat llurs posicions les unitats que ocupaven els llocs crítics entre el Iangtsepu i Uusung. — Fabra.

NORD-AMERICÀ DESAPROVA LA CONDUCTA DEL JAPÓ

Washington, 14. — En aquesta capital s'ha sabut amb interès la crida de la Xina a la Societat de Nacions. De font segura se sap que el Govern de Washington és de l'opinió que la posició dels Estats Units en la qüestió de l'Extrem Orient va ésser precisada en la declaració feta el dia 16 de juliol per Cordell Hull, declaració que fou comunicada al Secretariat de la Societat de Nacions. El Govern creu que la declaració d'Hull es pot considerar com l'expressió de la desaprovació americana davant l'actitud del Japó a la Xina. Amb tot, la sola expressió d'aquesta desaprovació ha consistit fins ara a no aplicar la llei de neutralitat que seria avantatjosa per al Japó. — Fabra.

Alvarez del Vayo ataca la política agressiva dels Estats totalitaris

Ginebra, 14. — El senyor Alvarez del Vayo, membre de la delegació espanyola a la divuitena Assemblea de la Societat de Nacions, ha pronunciat avui un discurs davant de la Concentració Universal per a la Pau, i ha declarat, en substància:

"El meu país sent en la seva pròpia carn les doloroses conseqüències de la contínua política de febleses i de concessions, cada vegada més greus, a les forces agressores, afebliment progressiu de la Societat de Nacions, no a causa de defectes de la seva Carta fonamental, com es preté maliciosament, sinó per manca de l'energia necessària per a sotmetre els elements pertorbadors a la llei suprema de la pau.

"La mal denominada pirateria mediterrània tracta d'embolicallar en una atmosfera de ficció una nova forma d'agressió. Els submarins i vaixells de guerra italians que no han deixat d'atacar tota mena de vaixells a la Mediterrània són a mar el que foren a terra les divisions italianes batudes a Guadalajara i el que és avui dia al nord d'Espanya el cos d'exèrcit italià contra el qual es baten amb coratge que ens omple d'orgull i que omple el món d'admiració els minaires asturians.

"Davant d'aquesta intervenció brutal dels Estats totalitaris, Espanya, fidel als seus deures envers la Societat de Nacions i sense perdre-hi la seva fe, malgrat totes les decepcionadores experiències, re una vegada més, la segona, a parlar a Ginebra.

"Dintre de poques hores la veu de la nació espanyola tornarà a fer-se sentir davant del Consell de l'Assemblea de la Societat de Nacions.

"D'ençà de l'any 1931, d'ençà que es tolerà l'agressió contra Manxúria, tota la diplomàcia ha consistit a no voler mirar l'agressor fit a fit; tot ha semblat fet a posta perquè l'agressor passés desapercebut davant del món.

"El poble espanyol ha demostrat que no pot ajupir-se a aquesta comèdia de dissimulació. A Guadalajara veié l'agressor, i el bateé, i de seguida volgué complir el seu deure; denunciar-lo, que és el deure de tot membre de la Societat de Nacions.

"El poble espanyol, fidel al principi de la seguretat coecetiva, cansat de tanta mixtificació i de tanta covardia, ha fet front a l'agressor, i li treu la careta." — Fabra.

Els rumors de captura d'un submarí

REFERENCIES QUE EN DONA UN DIARI DE BELGRAD

Belgrad, 14. — Segons informacions procedents de Salònica per al periòdic "Política", un vaixell de guerra anglès ha capturat, no lluny de Volos, un submarí en el moment que acabava de torpedejar un petroler rus. Sota l'amenaça dels canons del navili anglès el submarí s'ha aturat, i tota la tripulació ha estat feta presonera.

El corresponsal de "Política" no diu res sobre la nacionalitat del submarí. — Fabra.

A ATENES NO EN SABEN RES

Atenes, 14. — Als cercles competents es declara que no es té cap notícia relativa a la suposada captura d'un submarí desconegut per un vaixell anglès, prop de Volos. — Fabra.

L'ALMIRALLAT ANGLÈS DEIXA ENTENDRE QUE EL FET NO ES VERITAT

Londres, 14. — A l'Almirallat es diu ignorar la veracitat d'una notícia publicada per un diari de Belgrad, segons la qual un vaixell de guerra anglès hauria capturat prop de Volos un submarí que acabava de torpedejar un petroler soviètic.

Un rumor idèntic ha circulat aquest matí a Londres, on es deia que el submarí en qüestió havia estat capturat pel "Malaya". Però el "Malaya" ha ancorat a Mudros, des d'on ha anunciat la seva arribada a l'Almirallat, sense assenyalar cap incident. — Fabra.

LA LLUITA CONTRA LA PIRATERIA

EL CUIRASSAT "BARHAM" ES ESPERAT A MALTA

La Valette, 14. — El cuirassat "Barham" és esperat en aquest port, d'on es dirigirà després a Orau. — Fabra.

TORPEDINERS I CONTRATORPEDINERS FRANCESOS CAP A LA MEDITERRÀNIA

Brest, 14. — Els contratorpediners "Audacieux", "Fantasque" i "Terrible" i els torpediners "Cyclone", "Mistral", "Rocco", "Typhon", "Alcyon" i "Tornade" han sortit aquest matí cap a la Mediterrània. — Fabra.

VAIXELLS ANGLESOS CAP A LA MEDITERRÀNIA

Londres, 14. — L'Almirallat anuncia que el creuer lleuger "Cairo" i la quarta flotilla de destructors, consistent en el "Leader" i vuit destructors, es preparen a dirigir-se cap a la Mediterrània per tal de col·laborar en les patrulles contra la pirateria. No s'ha fixat encara la data precisa per a la sortida d'aquestes forces. Quan la flotilla arribarà a la Mediterrània hi haurà un total de quaranta destructors. — Fabra.

ELS OBRERS MEXICANS PROTESTEN CONTRA ELS ATACS DE PIRATERIA

Ciutat de Mèxic, 14. — El Comitè Nacional de la Confederació del Treball ha decidit demanar al President de la República que la Delegació mexicana a Ginebra protesti pels actes de pirateria i que es trameti un missatge a la Federació Sindical Internacional d'Amsterdam, encaminada a reforçar la primera petició i contra la intervenció italo-alemanya en la guerra espanyola. — Fabra.

SALVAMENT DE L'AVIADOR ZADHOV I ELS SEUS COMPANYS

Barrow (Alasca), 14. — El pilot soviètic Zadhov i la tripulació de l'hidroavió que encallà ahir entre dos enormes icebergs, han estat recollits pel trencagelaços "Krassin". Tots estaven sans i estalvis. — Fabra.

NUVIATGE DEL FILL DE ROOSEVELT

Boston (Estats Units), 14. — S'anuncia el prometatge de John Roosevelt, fill del President, amb la senyoreta Anne Lindsay Clark, de Boston. — Fabra.

NOVA MINA SUBMARINA PROJECTADA A ANGLATERRA

Londres, 14. — El "Referee" publica una informació dient que l'Almirallat acaba de projectar un nou tipus de mina submarina, de gran eficàcia per a protegir els ports britànics. En efecte, la dita mina esclata no tan sols quan un vaixell hi topa, sinó quan el vaixell es troba a certa distància de l'artefacte. — Fabra.

ALTS CÀRRECS DE LES FINANCES SOVIÈTIQUES

Moscou, 14. — L'agència Tass ens comunica:

El Consell de Comissaris del Poble ha nomenat Gritxmanov president del Consell d'administració del Banc d'Estat de la U. R. S. S., i Everev comissari adjunt de Finances. — Fabra.

NOVES DIVERSES DE FRANÇA

AGENT DE FRANCO, DETINGUT A LIO

Lió, 14. — La policia ha detingut un individu anomenat Sánchez-Juan, que es feia dir Ramon Dimore, de 29 anys, reclamat pel Jutjat de Castres per estafa. Aquest individu ha resultat ésser un agent de Franco encarregat de recollir fons per al moviment d'"alliberament nacional".—Fabra.

EL MINISTRE FRANCÈS ZAY, A POLÒNIA

Varsòvia, 14. — Procedent de Moscou ha arribat en aquesta capital el ministre francès d'Educació nacional, senyor Jean Zay.—Fabra.

MANIOBRES MILITARS FRANCESES

Alençon, 14. — Aquest matí han començat les anunciades maniobres militars.—Fabra.

1714-1936

Text íntegre de la Conferència pronunciada el dia 12 a Badalona per l'il·lustre escriptor

J. POUS I PAGÉS

I

Escolteu, si us plau:

Commemorem avui una de les hores més tristes de la història de Catalunya. Però la commemorem en un moment que les més ambicioses esperances de restauració total de Catalunya en la plenitud dels seus drets són possibles. Depèn de vosaltres, catalans, i de ningú més que de vosaltres, del nostre temp, de la nostra voluntat, del nostre esforç, que Catalunya torni a tenir a les mans el seu propi govern, amb una autonomia sols comparable a la del temps de la seva més bella florida nacional, i torni a ésser la Catalunya rica i plena de la cançó, senyora i majora d'ordenar i regir segons el propi seny, amb il·limitada sobirania, tots els aspectes de la vida catalana. Això fa d'aquesta commemoració d'avui una data històrica, d'incalculable transcendència. En commemorar la caiguda final de l'Estat Català autònom, terme d'una lenta i llarga davallada, heroica caiguda tanmateix, ho fem en els inicis d'un nou període ascensional, que sols tindrà per límits els de la nostra ambició i la nostra empenta. Catalunya tornarà a ésser allò que voldrem els catalans, en la mesura del que voluguem els catalans.

11 de Setembre del 1714. Data luctuosa, però data heroica. Catalunya, abandonada pels aliats que l'havien incitada a la lluita amb tota mena de promesses, traïda i escarnida per aquell rei austríac esdevingut emperador d'Alemanya, els drets del qual defensava, havent-se d'acarar amb les seves soles forces contra tot el gran poder militar de França i d'Espanya, Catalunya fou abatuda. Però els catalans es cobrien de glòria. Després de nou anys de guerra i després d'un setge de tretze mesos, el més llarg i més dur d'aquell temps; havent-se hagut de defensar contra quaranta mil assetjadors i cent-quaranta peces d'artilleria i vint mil soldats enemics de reserva, amb encara no dotze mil combatents, dels quals prop de cinc mil eren aquelles milícies ciutadanes de la Coronela, formades per companyies dels diversos oficis i estudiants de la Universitat: quan ve el dia de l'assalt, amb les muralles esportellades a tal punt que per un dels portells podia passar-hi tot un batalló de front, els catalans de Barcelona es regiren contra els quaranta mil veterans de França i d'Espanya que els ofegaven, i sostenen la lluita des de dos quarts de cinc del matí que començà l'assalt, fins a les tres de la tarda que es féu toc de parlament, i això amb tal braó i amb tal coratge que un i altre cop fan recular la línia enemiga d'atac, i el monestir de Sant Pere és pres i perdut i tornat a prendre onze vegades seguides. I els assaltants eren quaranta mil, i els combats i la fam i les malalties havien reduït a vuit mil els defensors de Barcelona. Preneu exemple, catalans d'avui, ara que n'és tornada a venir l'hora de mostrar de quina fusta som; preneu exemple del temp heroic, de l'ardida virilitat dels catalans d'aquell temps que anomenem de decadència, i de com sabien donar, sense mirament ni regateig, la hisenda i la vida per la Pàtria. ¿Què no venim obligats a fer nosaltres, catalans d'aquesta hora de crisi prenyada de totes les possibilitats, d'aquesta hora que obre la via de tots els renaixements i de totes les ascensions, què no venim obligats a fer si volem ésser dignes d'aquest gran moment històric i de tots els deures que el moment ens imposa com a homes i com a catalans?

Ha estat molt discutida l'actitud de Catalunya en aquesta guerra de Successió del tron d'Espanya, que fineix amb la caiguda de Barcelona.

Molts li han retret que s'havia jugat les seves llibertats en un pleit dinàstic en el qual li hauria valgut més restar indiferent, per idolàtrica fidelitat a la dinastia dels Austries. L'aparença superficial és aquesta. La veritat profunda és tot altra. Catalunya en aquesta lluita defensa realment les seves llibertats. Fins quan ella mateixa creu que defensa per damunt de tot la legitimitat dels drets del rei austríac.

Determinen l'actitud de Catalunya raons de molts diversos ordres: raons sentimentals, raons d'evidència política i de conveniència política. I no són pas les raons sentimentals les menys fortes ni les que vénen d'una intuïció menys clarissima. Finida la guerra de Successió, tornada Catalunya a l'obediència del rei Felip IV i restablerta la concòrdia, fora de la privança del rei aquell comte-duc que li burlava sempre l'orella segons diu la cançó, i no s'enganya, ni el rei ni la cort, escarmentats de la passada guerra, no emprengueren cap nova ofensiva contra les llibertats de Catalunya i mostraren pels catalans una gran benevolència.

Durant el vinent regnat de Carles II, Catalunya continua vivint en pau amb la monarquia. No esclaten aquelles eternes conteses per manifestos contrafurs. Fins ve un moment que Catalunya exerceix una positiva influència en la política espanyola, ajudant i determinant l'exaltació al poder del segon Joan d'Austria. Després, a la fi del regnat, les intrigues de Lluís XIV, corrompen una gran majoria de nobles castellans i els decanten ostensiblement a favor de França i de l'accessió d'un príncep francès a la corona d'Espanya, que la manca de descendència de Carles II no trigarà a deixar vacant. La guerra, aquella eterna guerra del francès, que dura quinze anys, amb curtes intermitències de pau i repòs, és portada aleshores pel virrei i els caps militars castellans amb una tan manifesta negligència i un tal desig d'afavorir França contra Catalunya i els catalans, única força que es batia bravament, que Barcelona, assetjada pels francesos, és obligada a capitular contra la seva voluntat, mentre el virrei, i l'exèrcit castellà, aposentats a Sant Feliu de Llobregat durant tot el setge, no fan res per a dificultar als francesos l'expugnació de la ciutat. I és durant tot això que l'emperador d'Alemanya envia a Catalunya un reforç d'alemanys comandat pel príncep Darmstadt, forces que es baten valerosament al costat dels catalans. I és el príncep Darmstadt que, feta la pau, els catalans reclamen i obtenen per virrei, contra el castellà que els francesos volien imposar-los. I durant els dos anys que el virreinat dura, el bon govern del príncep fa renéixer el treball i el benestar per tota la terra catalana. ¿Què té d'estrany que tot això mogui en els catalans un gran afecte per la casa d'Austria i els porti a veure en la casa d'Austria el millor suport de les seves llibertats i una esperança de poder influir decisivament en la política espanyola?

En canvi, ¿qué podien esperar de castellans i de francesos, units en gran amistat i col·laboració? Dels francesos no n'havia rebut Catalunya sinó greuges. La duplicitat de la política francesa durant la guerra dels segadors, culminà en l'esquarterament de Catalunya i l'anexió del Rosselló, del Confient i del Vallespir a la corona de França. I després guerres i més guerres. Set anys de guerra en temps de Felip IV. Quinze anys de guerra durant el regnat de Carles II. I és Catalunya el principal camp de batalla i són els catalans que porten el pes de la lluita. ¿Com no havia de dur tot això una repulsió i un antagonisme?

I tot darrerament la lliga de francesos i de castellans. Els uns amb el seu absolutisme reial, el més ferreny i sistemàtic. Els altres amb el seu esperit absorbent, centralitzador i uniformista, del qual Catalunya ja n'ho comegut repetidament el tast. ¿Què podia esperar Catalunya d'una tal conxorxa? Encara que no s'hagués posat contra el Borbó i els seus castellans i francesos, les seves llibertats li haurien estat tallades i arrabassades lentament una a una, per l'absolutisme del rei i l'uniformisme dels castellans i francesos. Ur.cament lluitant contra el Borbó i els seus castellans i francesos, podia tenir Catalunya esperança de conservar les seves llibertats. I feren molt bé els catalans d'aquell temps, certs cop en la lluita. Se les jugaven a l'atzar de la guerra. Però eren ells que la feien, la guerra. I tenien fe en el propi esforç i en el propi coratge, com escau a tot home que s'estima i mereix el nom d'home.

I tenien fe igualment en les promeses que els havien estat fetes. No podien sospitar aquells catalans, homes de paraula i complidors de la paraula, la vilesa i la roinesa dels que eren els seus aliats en aquella lluita. Per a incitar-los a deseixir-se de Felip V i donar-se a Carles d'Austria i entrar en la brega al costat dels aliats contra França i Espanya, els representants del Govern anglès els havien assegurat contra tot risc de perdre llurs llibertats pels contratemps de la guerra. En nom de la reina Anna, els diplomàtics anglesos contrauen el compromís formal de mantenir Catalunya en la plenitud dels seus drets i llibertats, fos quina fos l'eixida final de la lluita armada. En fer-se la pau general, tots els aliats havien de defensar aquells privilegis com a cosa pròpia. I en venir l'hora propícia, malgrat les enèrgiques representacions dels ambaixadors nostres, Anglaterra negocia i pacta amb França, sense fer ni el més petit esment de què hi hagi catalans al món. I no en té prou encara de trencar tan roinament els pactes. No passa gaire temps que una esquadra anglesa es presenta a fer una demostració hostil davant de Barcelona. I li anà de ben poc que un exèrcit anglès no vingués a Catalunya per ajudar a reduir-la a l'obediència de Felip V, aquell

Un avió facciós ha ametrallat i avariat seriosament el correu de l'Air France. Sembla que no hi ha hagut desgràcies personals

LA PUBLICITAT

LA GUERRA A TOTS ELS FRONTS

Comunicats oficials

MINISTERI DE LA DEFENSA NACIONAL D'AHIR

EXERCIT DE TERRA

Nord. — Al front oriental ha estat rebutjat un atac enemic a serra Cuera.

Al sector de Mazuco els facciosos s'han infiltrat cap al poble.

Al nord i sud de la carretera de Mazuco a Meré es conserven les nostres posicions.

Al sector de la costa, sense novetat.

Al sector d'Oviedo, intens foc enemic des del Sanatori, la Presó i l'edifici dels Ferrocarrils Econòmics.

Al front de León els rebels han ocupat Pico Cueto i han pressionat en direcció a Viadangos.

Un fort atac enemic a la Calada de Casares ha obligat les nostres tropes a realitzar una retirada, però han contraatacat i han aconseguit recuperar la posició.

Altres atacs a les altures de Cangas, El Rubio i el Rozo, precedits d'intensa preparació artillera i amb grans efectius d'infanteria, han estat rebutjats.

Des del vessant Chunza els rebels han pretès entrar pels camins de Buiza a Villasimplis i La Vid. Han estat rebutjats amb energia, a pesar del suport que els ha prestat llur aviació.

Sud. — Les nostres posicions de La Cruz han estat bombardejades per l'artilleria enemiga.

Les forces pròpies del Collado de las Minas (Granada) han estat hostilitzades amb foc de fusell metrallador, al qual s'ha contestat per la nostra part amb foc de morter, aconseguint destruir un parapet facciós.

Sud del Tajo. — Lleugers tiroteigs en alguns sectors i canoneig enemic sobre les nostres posicions al nord-oest de Medellín.

S'han presentat a les nostres línies dos evadits del camp facciós.

Llevant. — L'enemic ha aconseguit recuperar la posició de Los Cabezos de Bueña, després d'hostilitzar-la amb foc de morter.

Avui l'activitat s'ha limitat a tiroteigs en alguns sectors.

Est. — L'artilleria enemiga, emplaçada a Santa Quitèria i Almudévar, ha disparat sobre alguna de les nostres posicions i sobre Tardienta.

Els rebels segueixen pressionant a les posicions ocupades darrerament per les nostres tropes al sector de Puebla de Albortón.

L'aviació facciosa ha bombardejat els camps dels voltants d'aquest poble.

Tiroteigs d'infanteria i foc d'artilleria sobre les posicions contràries de l'Ermita Magallón i Leciñena.

S'han evadit del camp facciós i s'han passat als nostres rengles un tinent, comandant de companyia, un alferes i dotze soldats.

Centre. — L'enemic ha intentat grans cops de mà als sectors de Carabanchel i el Jarama, que han estat enèrgicament rebutjats.

Al sector de El Pardo s'ha iniciat un intens combat, que ha durat mitja hora.

EXERCIT DE L'AIRE

L'aviació lleial ha bombardejat El Burgo i els seus voltants.

Més tard ho ha efectuat sobre Alfajarín i la carretera a Lleida. Finalment ha actuat sobre Campillo, del front Terol-Albarracín.

MADRID

EL QUE FOU I ÉS LA PREMSA DE GUERRA

Madrid, 14. — En la darrera reunió de comissaris i responsables de la premsa de guerra, celebrada en aquesta capital, s'ha pogut apreciar la important tasca realitzada per aquests periòdics. Totes aquestes publicacions van sorgir de manera espontània. El Cinquè Regiment va donar el primer periòdic de guerra que arribà a assolir el número de trenta en aquella primera època de la guerra espanyola. Per a la seva impressió s'utilitzava la simple màquina d'escriure, i els de més "luxe" s'imprimien en cyclostile. Tots ells s'imprimien a la línia de foc. Aquests periòdics en el mes de febrer del 1937 en transformar-se les milícies en Exèrcit Regular, els uns van desaparèixer i els altres es van transformar en òrgans d'una unitat militar.

D'aquella època queden alguns títols. El degà de la premsa de l'Exèrcit és "Avance". Va sorgir d'entre els combatents de la columna Mangada. El número 4 d'aquest periòdic, que és el primer que apareix amb data, té la del 8 d'agost de 1936. Es tirava a màquina, i se'n feien dos exemplars, l'un per a arxivar-lo i l'altre que circulava de mà a mà entre els combatents. Hi ha una col·lecció completa al Comissariat de l'Exèrcit del Centre que resulta molt curiosa, car en un dels primers números els seus articles expressen una visió clara de l'abast internacional que adquiriria el conflicte espanyol. A mesura que el periòdic anà perfilant, es van millorar els seus mitjans d'impressió, fins que s'adquirí el suficient per a muntar una petita imprenta en un camió. Avui "Avance", gràcies solament al suport dels propis combatents, és l'únic periòdic diari en el seu gènere, excepció feta, naturalment, dels òrgans centrals "Vanguardia" i "La Voz del Combatiente".

L'Exèrcit del Centre té la supremacia en allò que fa referència a periòdics de guerra. Dels cent cinquanta periòdics de guerra que aproximadament s'editen a l'Espanya lleial, noranta-dos pertanyen a les forces defensores de la capital de la República. La majoria dels cossos d'Exèrcit, divisions, brigades i gran nombre de batallons tenen el seu periòdic. Algunes unitats, tals com les de xoc, no poden tenir-lo per l'excessiva mobilitat. Els titulars són del més variat. Generalment porten el nom a què pertanyen; altres, el de les Milícies d'origen, com el d'"Acero", "Balas Rojas", "Condés", "Octubre"; altres, consignes inoblidables: "No pasaràn!", "Pasaremos!", "A vencer". Alguns porten com a títol veritables símbols de la nostra lluita, com "Fuego!", "Hierro", "Unión".

Existeixen veritables encerts periodístics. Mereix que hom el destaqui "Cumbres", òrgan del batalló alpí. Aquest periòdic, com és natural, s'ha distingit per les reformes d'unitat i disciplina, per la qual tant s'ha advocat, i en l'actualitat la seva publicació s'ajusta a les normes marcades pels organismes superiors del Comissariat. Marca aquesta pauta "Vanguardia", òrgan central del Comissariat, que s'edita a València, i "La Voz del Combatiente", amb la inspiració de l'Exèrcit del Centre.

Els propis comissaris són els encarregats de la direcció d'aquests periòdics, que són llur principal auxiliar. De vegades el comissari pot alleugerir la seva càrrega al existeix un soldat competent, delegant en ell aquesta funció de responsable de premsa.

Es reparteixen gratis i es costegen amb els donatius dels soldats, i quan aquests són insuficients, amb l'assignació que per a propaganda té el comissari. Solament gaudeix d'una subvenció oficial "Vanguardia" i "La Voz del Combatiente".

UN VIOLENT COMBAT DE TRINXERA A TRINXERA

Madrid, 14. — L'enemic ha realitzat un atac de tanteig sobre les nostres posicions de la carretera d'Extremadura. Serien cap allà les dues de la matinada quan l'enemic ha iniciat un fort tiroteig amb morters sobre les nostres posicions, però sense causar-nos el més petit perjudici.

Els soldats del cos de Carrabiners, que tanta glòria han conquistat en el curs de la curs de campanya, han romàs fermes als seus llocs, amb la vista fixa al camp rebel. L'obscuritat era absoluta. Gairebé no es podia veure res. Per tal d'observar si els soldats de les trinxeres fronteres iniciaven algun moviment, s'han llançat alguns coets lluminosos, advertint-se que els atacants no havien saltat de llurs parapets.

El foc de morter s'ha intensificat, ensems que les metralladores repiquetejaven furiosament. Llavors els carrabiners han atacat amb bombes de mà, morter, metralladora i fusell. Durant més de mitja hora el combat de trinxera a trinxera ha estat violentíssim, i després ha anat minvant. Com que el tiroteig s'ha corregut a tota la línia, han estat lleugerament reforçats els sectors propers, des dels quals s'ha respost amb tanta energia que l'enemic ha hagut de cedir, quedant tot convertit en un senzill paqueix i alguna que altra explosió de morter o de bomba de mà

Des de les nostres posicions s'ha descobert la presència de dues ambulàncies enemigues retirant baixes.

JESUS HERNANDEZ A MADRID

EL MINISTRE D'INSTRUCCIÓ PÚBLICA VISITA LA MATERNITAT I LES INSTAL·LACIONS DEL TRESOR ARTÍSTIC

Madrid, 14. — El ministre d'Instrucció Pública i Sanitat ha visitat la instal·lació de la Maternitat, l'estadística de la qual, de fa onze mesos, solament pot comparar-se a la dels millors centres de la seva mena que hi ha al món, ja que de 3,382 parts, 3,119 foren normals.

El doctor Moré, delegat de Sanitat que acompanyava el ministre en la seva visita, manifestà:

—Anem a la formació de la Maternitat més moderna del món, com solament la té la U. R. S. S. Els menjadors, les cuines, els dormitoris, les sales de repòs, les terrasses, els jardins, tota la casa està preparada per a les parteres.

El senyor Hernàndez digué que tot això no era més que el començament d'una obra sanitària que ha posat en marxa el Govern del Front Popular.

—Me'n vaig — afegí — magnificament impressionat de la visita.

També ha visitat el ministre d'Instrució Pública les instal·lacions on es guarda el nostre tresor artístic. Galeries formant voltes, matalassos de sorra i parets de ciment defensen la millor tradició d'Espanya. En grans caixes estan acuradament embalades les ceràmiques artístiques, les grans col·leccions de porcelana, les talles més valuoses. Sota fortes bastides contra bombardeigs hi ha riques col·leccions de tapisseria, grans quantitats de quadres dels Museus i obres d'art que estaven a poder dels aristòcrates que van deixar llur terra.

Angel Ferrant, escultor i secretari de la Junta, ensenya les restes del sepulcre del cardenal Cisneros, destruït per l'aviació feixista a l'església d'Alcalà de Henares i curosament recollides pels soldats del poble.

—Tenim — digué — un fitxer amb fotografies i tota mena de detalls amb la protecció que's ha emprat, per tal de poder demostrar-ho el dia que convingui, i també per poder conèixer en tot moment el lloc on està cada cosa. A aquesta obra han respost amb el major entusiasme artistes, obrers i soldats. S'està formant un importantíssim fitxer, doncs encara que els propietaris de tantes obres d'art sortissin, i en demostrar que són afectes al règim se'ls tornessin a llur propietat, sempre tindríem un detall complet i fins i tot una bona fotografia d'aquestes obres.

ELS FACCIOSOS FAN SOROLL A LA CARRETERA D'EXTREMADURA

Madrid, 14. — La nit darrera ha estat sorollosa als sectors propers a Madrid.

Des de primeres hores de la nit hi hagué lleuger canoneig molt espaiat, i a les dues de la matinada es va registrar un aparatós combat, en el qual intervingueren morters, metralladores i fusell amb tal intensitat que el farrabastall de la fluita va despertar els madrilenys, que ja s'havien acostumat a la tranquil·litat dels altres dies. Tot va quedar reduit a soroll.

El teatre de combat tan escandalós fou el sector de la carretera d'Extremadura. L'enemic va voler, sens dubte, fer una ostentació de material per tal de fer agafar por als defensors de Madrid i queixar-se de la ferida que hom li va ocasionar al sector de Carabanchel en la nit anterior.

Fou aquesta una habilitat del comandament i dels nostres defensors, que tenien preparades quatre mines. Una d'elles fou volada per una contramina dels facciosos.

Els soldats de la República van fer volar seguidament la segona; i l'enemic, cregut que es tractava d'un atac en regla s'afanyà a cobrir les seves línies, moment que fou aprofitat per a volar les dues restants, que van causar gran crebant en els rengles rebels.

UNA RECTIFICACIO

FIDEL MIRÓ NO ESTÀ PEL 14 D'ABRIL

Madrid, 14. — Atenent indicacions del secretari general de les Joventuts Libertàries, aclarim la nostra informació sobre l'acte del diumenge, organitzat per l'Alianza Jovenívola, en el qual prengué part Fidel Miró, i al qual atribuïm el següent:

"Que l'alianza ara signada pretén ressuscitar l'esperit del 14 d'Abril, i ens cal dir: "Anhelem ressuscitar l'esperit del 19 de Juliol".

VALENCIA

"LA GACETA"

La incorporació del personal mobilitzat de les lleves del 1931 al 1937

València, 14. — La "Gaceta" publica entre altres les següents disposicions:

Defensa Nacional.—Relativa al personal mobilitzat de les lleves del 1931 al 1937 que es trobi en alguna de les condicions següents: no sigui inútil o estar exceptuat del servei i que no es trobi present en el seu destí oficial, s'incorporarà en un termini no superior a vuit dies, a partir de la data de la publicació d'aquesta ordre al Diari Oficial.

Els pertanyents a les esmentades lleves que per alguna circumstància no haguessin fet llur presentació a files, ho faran en el termini de vuit dies abans marcat a la Caixa de Recluta més pròxima a llur residència habitual per ésser destinats a Cos.

Governació.—Disposant que es reclamin les quantitats que li corresponguin pel temps que estigué empresonat després d'octubre del 1934 al comandant de la Guàrdia Nacional Republicana Gabriel orrents Llompard i a la vídua del que fou capità del mateix cos Ferran Condés Romero.

Instrucció Pública i Sanitat. — Confirmant en la presidència de la Junta del Patronat Central de Maternitat (Escola Oficial de Llevadores) a Dolors Ibarruri.

ELS FACCIOSOS TENEN PRESSA PER ACABAR LA GUERRA

València, 14. — El diari "Adelante" en l'article de fons que titula "El temps apressa els rebels", diu que l'enemic té pressa que la guerra acabi ràpidament. Això és a causa que li donen presses els seus "patrons" Itàlia i Alemanya.

Si aquestes dues nacions sabessin que el triomf de Franco era segur, però que la victòria trigaria a ésser assolida, immediatament deixarien d'ésser accionistes dels rebels espanyols. Els fabelosos tenen pressa. Acaba el termini que els han concedit. Però no és sols això, sinó que la descomposició al camp facciós, de la qual tant s'ha parlat, no amb exactitud, és evident, puix que hi ha testimonis d'això que està en plena descomposició. A tal punt han arribat les discrepàncies que ja són irreconciliables falangistes i requetès. El piet polític, resolt a favor d'aquests darrers, als quals s'ha atorgat primícies, ha engendrat una escissió profunda en les pròpies tropes, que já estan desmoralitzades per la polèmica.

La nostra reraguarda no és ni molt menys un model; però el que aquí pot ésser tolerat és completament inadmissible en un règim de dictadura com el que serveix de cuirassa a l'ambició de Franco.

Per tot això és pel que les forces de Franco tenen pressa a aconseguir el triomf als fronts. Nosaltres podem lluitar d'acord amb les nostres conveniències ;ells han de fer-ho d'acord amb uns mandats.

ELS EVACUATS DEL NORD

València, 14. — Ha tornat del seu viatge a França el ministre de Treball i Assistència Social, després de realitzar determinades gestions referents a evacuació de la població civil del Nord.

Ve molt satisfet de l'ajut i col·laboració que ha trobat en les autoritats i organismes de França.

Ha pogut observar les atencions que el poble francès ha tingut en tot moment amb els evacuats del nord.

LA SITUACIÓ AL NORD

Gijón, 14. — Servei exclusiu de Febus. — No s'ha registrat cap novetat en el 15 Cos d'Exèrcit.

Tampoc no hi ha hagut novetat pel sector de la costa ni el pla del 18 Cos d'Exèrcit.

Al sector de Mazuco, l'enemic, després d'intensa preparació artillera, i amb masses d'aviació, ha atacat les nostres posicions de Monte Cabeza, i ens hem replegat fins a les línies de Concepció.

En el 17 Cos d'Exèrcit, l'aviació feciosa ha bombardejat i ha ametrallat les nostres posicions, sense conseqüències.

En un dels fronts d'aquesta zona s'han observat concentracions de forces enemigues.

Les posicions facciosos del Sanatori Ri presó d'Oviedo, han disparat sobre les nostres posicions, sense novetat.

A la resta dels sectors, no s'ha registrat cap novetat.

FRONT D'ARAGÓ

S'ACOSTA L'HIVERN

L'Exèrcit de la República, des del nus de comunicacions de Visiedo i per Sierra Palomera i Puerto de Escandón, amenaça Terol

Barracas, 14. (De l'enviat especial de Febus.) — Estem ja a mitjan setembre i la baixa temperatura ha començat a sentir-se al front de Terol. L'aire fred molesta. Quan arribi novembre, a tot estirar, les nostres tropes i les de l'enemic hauran de refugiar-se, i per tant hauran de restar inactives. Per això cal aprofitar el mes i mig que resta de la temporada tardoral.

La possibilitat d'aquest Exèrcit de Llevant amb l'Est, sense solució de continuïtat entre tots dos, obliga que els moviments de l'un tinguin reflexos en l'altre. La diferència de comandament, per fortuna, ja no exclou el comandament únic. Tots els exèrcits porten una mateixa direcció de la superioritat, i els fets encaminen els moviments que des dels Pireneus passen al Port d'Escandón, amb lleugeres sinuositats, i amb això s'aspira a alliberar-se de gep al mateix temps que es dominen les comunicacions amb Llevant.

Altra vegada està al nostre poder el nus de comunicacions que convergeix a Visiedo. Ara perfectament reforçat, porten ja diversos dies les nostres tropes realitzant ofensives sobre les línies enemigues que tenen Bueña per centre; sense tractar-se d'una acció a fons, el moviment ha tingut una veritable importància. L'enemic s'ha vist atacat pel davant i pels flancs, mentre es distreien els seus objectius per les posicions extremes de Rubielos de Cerida i Santa Eulalia. Aquí, sobre la mateixa carretera de Saragossa a Terol, la nostra falca s'hauria estès cap a Bueña i la seva reraguarda. La resistència enemiga, forta i a favor de sòlides fortificacions, no contingué el coratge dels nostres soldats, els quals, invitant l'enemic a sortir de les seves posicions, es llançaren a l'atac.

Diverses posicions enemigues de primera línia foren desfetes i els facciosos foren desallotjats per les forces de l'exèrcit popular, el qual, utilitzant bombes de mà, s'apoderà d'alguns parapets. L'acció, precedida de l'adequada preparació artillera, es descabdellà als Altos de Cabezos, en direcció paral·lela a la carretera de Visiedo a Bueña.

Ahir, continuant la pressió, les nostres tropes, en una afortunada intervenció, s'apoderaren de dues metralladores, mig centenar de fusells i moltes municions, i causaren a l'enemic bon nombre de baixes.

Pel dinovè Cos d'Exèrcit s'efectuen atacs locals per a entreteniment de l'enemim prop de Bazas, i les nostres forces van adquirint l'eficàcia necessària per a moviments més difícils. Sierra Palomera i el Puerto de Escandón, amb l'ajut magnífic del dinovè Cos d'Exèrcit, formen una resistència i una amenaça sobre Terol.

EL GENERAL POZAS ES MOSTRA SATISFET

Pina, 14. (De l'enviat especial de Febus.) — El general cap de l'Exèrcit de l'Est, senyor Sebastià Pozas, acompanyat del seu ajudant de camp comandant Ramos, ha recorregut aquest matí els fronts de l'Ebre i altres sectors de la riba dreta del riu. El general Pozas no és dels que li agrada que li expliquin les coses. Vol veure-les per ell mateix.

Hem aprofitat l'ocasió per parlar breus moments amb el general per tal de demanar-li la seva impressió sobre la marxa de les operacions. El cap de l'Exèrcit de l'Est ens ha dit:

—No vull amagar el meu optimisme per un fet, i és que, gràcies a la col·laboració de totes les forces de terra i aire, l'èxit ha coronat els nostres plans. Sempre satisfà quan totes les peces d'aquest engranatge que és l'Exèrcit es mouen amb perfecta regularitat, complint la missió que a cada part li és encomanada. Si afegiu a això que l'èxit acompanyi els plans, comprendreu quina és la meva satisfacció.

Sembla que tots els facciosos, militars i falangistes, estan contra Franco i els estrangers

Important documentació trobada a Belchite

Casp, 14 (De l'enviat especial de Febus). — Torna a prendre cos l'espècie que Mola no morí a conseqüència d'un accident casual, sinó producte d'una acció premeditada.

Entre la documentació trobada a Belchite apareixen certes cartes en les quals així es declara, afegint que "ha caigut Mola, i a ell seguirà Franco".

Sembla que els falangistes no eren aliens al complot, que tenia per finalitat enderrocar del poder els militars per lliurar-lo a una barreja de falangistes i requetès amb Hedilla, el successor de Primo de Rivera, al cap.

"A Hedilla el treurem de la presó costi el que costi, i a Franco l'obligarem a que s'ocupi de les seves funcions de generalíssim, manant un cos d'exèrcit o tot l'exèrcit si això li plau. Però res més", s'afegeix en aquesta documentació.

Aquests documents concorden amb els que han estat trobats a poder d'un cap falangista mort en un combat de Belchite, i per ells s'adverteix com la tirantor entre falangistes i militars addictes al triumvirat Franco-Queipo-Cabanellas amenaça amb una ruptura violenta, comptant per aix amb l'ambició del general Saliquet, cap de l'exèrcit facciós del centre (Aragó), que aspira a enderrocar del poder Franco. També semblen compromesos en el complot, i això deixa entreveure els canvis de moment, els generals Varela i Yagüe, descontents del tracte de preferència que s'està donant als estrangers, "sense consideració de cap mena per als veritables salvadors de la pàtria".

EL VEINAT DE BELCHITE TORNA A LA POBLACIO

Belchite, 14 (DeD l'enviat especial de Fèbus). — Continuen amb gran activitat els treballs de desenrunament d'aquesta població.

Els veins van tornant per ordenar llurs cases, i retiren els mobles de les cases que per efecte dels bombardeigs de l'aviació facciosa quedaren destruïdes o en perilló estat.

Les brigades de recuperació treballen també activament, recollint el material abandonat pels rebels, que és molt important.

La tranquil·litat és absoluta.

ACTIVITAT AL CAMP ENEMIC

Barbastre, 14 (De l'enviat especial de Febus). — S'observa molta activitat en el camp enemic: amb aquest motiu es prenen totes les mesures oportuns per evitar qualsevulla eventualitat. Tantes vegades com han estat observats moviments de tropes i material enemic la nostra artilleria ha bombardejat intensament, la qual cosa ha fet impossible totes les mobilitzacions i ha impedit tots els treballs de fortificació: això ha fet que els rebels s'hagin vist subjectes al resultat de la nostra vigilància.

Les patrulles de reconeixement lleials han treballat també amb activitat, fent incursions al camp enemic amb profitós resultat. Producte d'elles ha estat haver-se presentat a les nostres files alguns soldats que han pogut escapar del jou feixista.

LA NOSTRA AVIACIO NO DESCANSA

Bujaraloz, 14 (De l'enviat especial de Febus). — Al sector de Fuentes de Ebro s'ha registrat a les primeres hores del matí forts tiroteigs de fusell i metralladora de parapet a parapet, sense baixes nostres.

S'han observat algunes concentracions enemigues partint de Saragossa a Fuentes de Ebro: s'ha notat una important caravana de camions que s'han deturat prop d'aquesta última posició.

La nostra aviació ha efectuat reconeixements en algunes posicions enemigues, i ha bombardejat unes troneres des d'on s'hostilitzava les avançadetes lleials, i provocant l'incendi de les dites troneres.

A les vores de l'Ebre lleugers tiroteigs i alguna canonada sobre les avançades rebels fins immobilitzar-les en els seus llocs.

EN LA LINIA FUENDETODOS-PUEBLA DE ALBORTON

Alcanyís, 14 (De l'enviat especial de Febus). — Al sector nord de Terol, res de nou.

Lleugeres escaramuses que no han arribat a inquietar per a res la tropa lleial.

A la línia Fuendetodos-Puebla de Albortón, duels d'artilleria i fusilleria, impedint els nostres soldats que els rebels complissin determinats objectius.

L'aviació lleial ha ametrallat concentracions facciosos prop de Taulin.

Als altres fronts d'aquesta zona militar, res de nou.

La policia descobreix veritables mines de queviures i altres coses

15.000 quilos de cansalada, 1.890 quilos de pernil, vaixelles d'argent, 10.000 quilos de conserva d'albercoc, cafè, llet condensada, etc.

València, 14. — Continua la persecució dels acaparadors de pl a, objectes de valor i comestibles.

Avui ha estat detingut Josep Remarque, amo d'una botiga de café a la Gran Via Durruti, número 25. Aquest botiguè s'ha negat a posar café a la venda, i practicat un escorcoll al seu establiment s'ha trobat el que segueix: 5 pedres, segons sembla brillants, embolicades en paper usat; 150 pessetes en monedes de plata de cinc pessetes; 28 pessetes en monedes de dues pessetes; 25 pessets en monedes de dues pessetes; 4 pessetes n xavalla; 722 pssetes en monedes de pesseta de l'últim encunyament, daurades; 21.000 pessetes en bitllets del Banc d'Espanya; una magnífica màquina fotogràfica sense llicència; dos anells d'or amb pedres preciòses; 40 paquets de vaixella, segons sembla d'argent; 110 quilos de café torrat; 200 quilos de café sense torrar; 18 sacs d'avellanes de 50 quilos aproximadament cada sac; mig sac de sucre, amb un pes aproximat de 200 quilos; tres sacs de fécula de patata de 100 quilos cada sac; barril i mig contenint cacau en pòls; 26 sacs de carbó de cok de 30 quilos cada sac; sis sacs de carbó vegetal de 50 uilos cada un; set caixes de fusta contenint cristalleria i vaixella; 50 sacs de farina de blat; 55 quilos de sabó; 274 capses de llumi- i una caixa contenint pots de conserves.

Al domicili particular d'aquest individu s'ha practicat un altre escorcoll i s'ha trobat entre altres coses 1.435 pessetes en bitllets de Banc d'Espanya.

En un altre escorcoll practicat en un magatzem situat a la barriada del Grao, carrer del Comerc, 20, s'han trobat 50 mil quilos d'albercoc en conserva; 18 caixes contenint pots de llet condensada; 1.000 quilos de porc, i una esconeta de caça. Aquest magatzem és també propietat de Josep Remarque.

En una carnisseria propietat de Ramon Guanter Traver, vel de Tavernes Blanques, s'ha practicat un escorcoll per negar-se aquest a vendre cansalada, i s'hi han trobat uns 15.00 quilos de cansalada, 1.800 quilos de pernil i 60 caixes de mantega salada.

Al domicili d'aquest individu s'ha practicat un altre escorcoll i s'hi han trobat 70 pots de tomàtec, 10 pernils, gran quantitat d'oli, tres sacs d'arròs, 18 pots de llet condensada, tres caixes de sabó, dues escopetes de caça, 26.050 pessetes en bitllets i 386 pessetes en plata.

MATTERN RENUNCIA A SEGUIR LA RECERCA DE LEVANEVSKI

Washington, 14. — El famós aviador nord-americà Jimmy Mattern ha renunciat a continuar els seus treballs per a socórrer Levanevski. — Fabra.

LA SESSIO DE CLAUSURA DE LA CONFERENCIA MEDITERRANIA

"Ha acabat la pirateria a la Mediterrània, on hem establert una força policíaca"

Ha gosat a dir Eden després de qualificar els submarins pirates de terroristes i gangsters marítims

Itàlia declara oficialment que la situació que per a ella creen els acords presos és intolerable

SIGNATURA DE L'ACORD

SESSIO DE CLAUSURA :: DISCURSOS DE DELBOS, LITVINOV, FURITCH I EDEN

Nyon, 14. — Aquest migdia, procedents de Ginebra i viatjant en el mateix automòbil, Eden i Delbos han arribat a Nyon. Tot seguit s'ha reunit la Conferència mediterrània en sessió privada.

A partir de dos quarts de dotze del migdia han arribat successivament tots els delegats.

Després de la sessió privada se celebra la sessió pública. El president de la Conferència, senyor Delbos, col·loca la seva firma al peu del document diplomàtic. Signen a continuació Eden, Kusseivanov, Wacif Busus paixà, Politis, Antonescu, Rustu Aras, Litvinov i Puritch.

Després Delbos fa ús de la paraula i es felicita per l'acord a què s'ha arribat. Subratlla la seva importància i afegeix:

—Els esperits escèptics o decanimats podran constatar que no és impossible conciliar uns criteris obrant amb bona voluntat i amb bona fe. El text que acabem de signar i que demà es posarà ja en realització no ens afavoreix solament a nosaltres, sinó que significa avantatges per a tothom. En aquest esperit, la Gran Bretanya i França en la seva qualitat de nacions invitants i d'acord amb els desigs expressats per l'Entesa Balcànica i per Bulgària inviten Itàlia, gran potència mediterrània, a participar en l'obra emprsa. El seu concurs útil i la seva indubtable eficàcia completaria feliçment l'obra de pau que tenim la intenció de dur a cap.

Crec poder afegir que, per la rapidesa del procediment seguit i pel caràcter pràctic de les decisions adoptades, aquesta conferència tindrà gran eficàcia en l'aplicació de mesures favorables a la seguretat col·lectiva.

Permeteu que vegi en els nostres actes un exemple típic de solidaritat internacional. Aquest èxit contribuirà eficaçment a l'obra de pau que ara, amb la mateixa fe i amb la mateixa decisió, anem a continuar a Ginebra."

A continuació fa ús de la paraula el delegat soviètic, senyor Litvinov, el qual es felicita que la U. R. S. S. hagi signat aquest tractat.

—Els suggeriments —diu— que férem durant els primers dies, desaparegueren en decidir Anglaterra i França que elles, per si soles, assegurarien el control a la Mediterrània."

Subratlla que la U. R. S. S. ha renunciat voluntàriament a participar en el control, ja que es descartà el sistema de zones.

Lamenta que els vaixells de comerç espanyols hagin estat exclosos de la proposició creada per l'acord.

Acaba dient que l'acord signat és la realització de la idea de la seguretat col·lectiva i dels acords regionals. "Els qui han pres part en la conferència de Montreux i de Nyon formen part del front de la pau."

Puritx, en nom de l'Entesa Balcànica, es felicita de l'acord que contribuirà al manteniment de la pau, "primordial objectiu de l'Entesa Balcànica i de la Petita Entesa."

Eden fa ús de la paraula i diu:

—El nostre president ha definit tan clarament el fi que ens proposem i ha interpretat tan fidelment l'èxit de la conferència, que res no tinc a afegir. Felicito el president per l'admirable forma amb què ha sabut endegar les deliberacions.

Després afegeix:

—Espero que el nostre acord rebrà l'aprovament mundial i que tebrà la col·laboració de tots els països interessats en la seva execució, estiguin o no aquí representats. La seva cooperació serà la millor consagració de la nostra obra."

Delbos dóna les gràcies a Eden per les paraules que acaba de pronunciar i afegeix que no cal presidir una conferència per a representar en ella un paper eficaç. Eden ha demostrat aquesta impressió.

A la 1'05 s'aixeca la sessió.

Els delegats tornen immediatament a Ginebra. — Fabra.

FRANÇA I ANGLATERRA DISPOSADES A POSAR EN PRACTICA L'ACORD DE NYON

Londres, 14. — Les autoritats anglesesi franceses s'han posat en contacte a fi de prendre ràpidament les mesures adequades per tal de posar en pràctica l'acord de Nyon.

Fins ara no s'ha rebut cap resposta d'Itàlia, relativa a la invitació que li fou tramesa per tal que participés en el nou control. Però aquest retard a arribar la resposta italiana no podrà determinar de cap manera un retarci en l'aplicació de l'acord contra la pirateria. — Fabra.

INVITACIO AL GOVERN DE ROMA

Nyon, 14. — En la sessió privada que ha celebrat la Conferència mediterrània, el ministre d'Afers Estrangers de França ha informat els seus col·legues que d'acord amb les decisions preses en la darrera reunió, s'havia invitat el Govern de Roma a prendre part en la vigilància a la Mediterrània.

Després, s'entaulà conversació general entre els diversos delegats sobre el procediment a seguir en la sessió pública que s'havia de celebrar a continuació — Fabra.

El text dels acords

Nyon, 14. — Heus aci la part essencial del text oficial de l'acord de Nyon:

"Considerant que amb motiu del conflicte espanyol s'han comès repetides agressions a la Mediterrània per part de submarins contra vaixells mercants que no pertanyen a cap de les parts en lluita a Espanya, que aquests actes constitueixen violacions flagrants a les normes del Dret Internacional, les Potències participants en la Conferència de Nyon, han donat instruccions a les seves forces navals a fi que actuïn per a protegir tot vaixell mercant que no pertanyi a cap de les parts en lluita a Espanya.

"Tot submarí que ataqui un vaixell que es trobi en les circumstàncies anteriorment previstes, serà contraatacat i destruït si és possible.

"Per a l'execució pràctica d'aquestes decisions, les potències participants dictaran cert nombre de disposicions, entre les quals hauran de figurar les següents:

"A la Mediterrània occidental i al canal de Malta, excepte la zona tirrena, on la vigilància podrà ésser concedida sota disposicions particulars, la dita execució incumbeix a alta mar i en les aigües jurisdiccionals de les potències participants, a les flotes britànica i francesa.

"A la Mediterrània oriental, aquesta execució incumbeix, pel que es refereix a les aigües jurisdiccionals, als Governs interessats, en alta mar, excepte en el que es refereix a l'Adriàtica, la vigilància queda confiada a les flotes britànica i francesa, fins a l'entrada dels Dardanels.

"Les altres potències participants que siguin costaneres de la Mediterrània, es comprometen a concedir a aquestes flotes l'ajut que els sigui sol·licitat.

"Els límits de les zones que queden esmentades i el repartiment d'aquestes són susceptibles de revisió.

"Les potències participants s'han posat d'acord en el sentit que per a facilitar l'execució de les transcrites disposicions, limitaran la utilització dels submarins, els quals solament podran circular després de notificar-ho a les potències participants, amb la condició que navegueu per la superfície i vagin acompanyats d'un vaixell de superfície.

"Les potències participants convenen també que cap d'elles no admetrà la presència de cap submarí estranger en les seves aigües jurisdiccionals.

"Les potències convenen que per a facilitar l'execució del present programa podran recomanar als seus vaixells mercants que segueixin, a la Mediterrània, certes rutes convingudes entre elles.

"Res, en l'acord, no limita el dret d'una potència participant a trametre els seus vaixells de superfície, a una part qualsevol de la Mediterrània.

"Si una potència anuncia la seva intenció de retirar-se del present acord aquesta notificació tindrà efecte al cap de trenta dies d'haver estat efectuada.

L'acord està signat per les nou potències següents: Anglaterra, Bulgària, Egipte, França, Grècia, Romania, Turquia, la URSS i Iugoslàvia. L'acord queda obert a l'adhesió d'Itàlia. — Fabra.

Itàlia demana la paritat en el control

Roma, 14. — Ha estat publicat un comunicat oficial en el quals es diu que el Govern italià, després d'haver-se posat d'acord amb el Govern del Reich, ha contestat de la forma següent a la invitació que li han formulat França i Anglaterra de participar en els acords de Nyon:

"El Govern feixista ha examinat l'acord adoptat pels representants de les potències que participaren en la Conferència de Nyon, així com el memorándum de data d'ahir que li fou lliurat pels Encarregats d'Afers de França i d'Anglaterra.

D'aquest document resulta que en el cas que Itàlia doni la seva adhesió, només li serà confiada la mar Tirrena, per exercir les mesures de vigilància establertes per la Conferència, mentre que a Anglaterra i a França se'ls confia pràcticament la vigilància a tota la Mediterrània.

La situació que en resulta per a Itàlia, és inacceptable. El seu interès vital per a la Mediterrània i el fet que és sobre les seves vies de comunicació que es troba el tràfic més actiu, impliquen per a Itàlia la necessitat de gaudir d'unes condicions d'absoluta paritat amb tota altra potència a totes les zones de la Mediterrània, siguin les que siguin." — abra.

DELBOS CONVOCARA UNA REUNIO DE PERITS

Ginebra, 14. — Els cercles francesos i anglesos d'aquesta ciutat no coneixen encara el text de la resposta definitiva d'Itàlia a la comunicació feta a Ciano pels representants diplomàtics de França i d'Anglaterra a Roma, per tal que el Govern italià s'associ a l'acord de Nyon.

Sigui com sigui, sembla que serà impossible d'introduir a l'acord signat aquest matí pels representants de les nou potències, modificacions profundes, que afectarien les bases fonamentals, però si que podran trobar arranjaments de detall, en cas necessari.

Per a completar l'acord d'avui contra la pirateria submarina, Delbos convocarà molt aviat una reunió de perits que determinarà les mesures de protecció a adoptar, contra les activitats ilícites dels vaixells de superfície i les aeronaus a la Mediterrània. — Fabra.

QUALIFICATIUS DURS APLICATS PER EDEN ALS SUBMARINS PIRATES

Ginebra, 14. — El ministre d'Afers Estrangers d'Anglaterra, senyor Eden, ha pronunciat aquesta nit un discurs per ràdio, en el qual s'ha referit a l'acord de Nyon, i ha recordat les raons que aconsellaren la reunió de la Conferència Mediterrània. Ha explicat detalladament els termes de l'acord, aconseguit solament amb dos dies de deliberacions, gràcies — ha dit — a la bona voluntat de les potències que hi havia representades.

Eden ha qualificat l'acció dels submarins pirates, de terroristes i gangsters marítims, i ha acabat dient:

"Hem contingut la pirateria submarina a la Mediterrània, on hem establert una força policíaca. Si algun submarí torna a aventurar-se pel mal camí, crec que rebrà el castig que mereix." — Fabra.